

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

5 juli 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inbreng van de gewesten in het nationaal klimaatplan

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het toezicht op klasse 2- en klasse3-bedrijven

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het nieuwe milieuconvenant

Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het natuurinrichtingsproject Dijlevallei

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ontmanteling van de VMH en de besteding van de opbrengsten ervan

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het rioleringsbeleid

Vraag om uitleg van de heer André Denys tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de wetgeving in verband met jachtvogels

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de besteding van de beschikbare kredieten voor bodemsanering

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 5 juli 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.36 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inbreng van de gewesten in het nationaal klimaatplan

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inbreng van de gewesten in het nationaal klimaatplan.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in antwoord op een vraag in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden van 30 mei 2001 betreffende de realisatie van de Kyotodoelstellingen, antwoordde de minister-president dat reeds op 16 juni 2000 door de interministeriële conferentie voor Leefmilieu (ICL) beslist werd om te starten met de ratificatieprocedures. Hij zei ook dat op de ICL van 14 december 2000 beslist werd dat er een finaal nationaal klimaatplan, inclusief de gewestelijke inbreng, klaar moet zijn tegen eind juni 2001.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken ? Wat is de gewestelijke inbreng ? Hoe zult u dit klimaatplan vertalen naar nieuwe initiatieven ten aanzien van het Kyotoprotocol ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van den Eynde, qua timing zijn de zaken enigszins vooruitgeschoven. Op de interministeriële conferentie van 14 december 2000 zei men inderdaad dat het nationaal klimaatplan sowieso de gewestelijke invulling van de doelstellingen moet

integreren. Er werd ook beslist een uitgebreide ICL te organiseren en die te vertalen via interkabinettenwerkgroepen die zouden instaan voor de opvolging. Er zouden ook een groot aantal federale en gewestelijke ministers bij de zaak worden betrokken.

Deze thematiek doorkruist verscheidene beleidsdomeinen. De interkabinettenwerkgroep, die bestaat uit de kabinetten van de betrokken ministers, werd belast met het opmaken van het voorstel van het nationaal klimaatplan. Hierbij werd rekening gehouden met de bevoegdheden en de autonomie van de gewesten. Er moest ook een eerste raming van de middelen worden gemaakt om de voorstellen uit te werken.

De werkgroep moest ook rapporteren aan de ICL, en moest ook een discussie opstarten over de relatie tussen de gewestelijke convenants in verband met energie, de fiscaliteit op energie, CO₂, alles wat te maken heeft met flexibele mechanismen en de regulerende en technische maatregelen. Dit gaat dus over alle onderdelen van het Kyotoverdrag. Er zou worden bepaald wat de inbreng is van de verschillende partners.

Op die wijze zou er een geïntegreerd nationaal klimaatplan moeten worden opgesteld dat gekoppeld is aan een samenwerkingsakkoord, waarbij rekening wordt gehouden met de gewestelijke bevoegdheden. Dit gezamenlijke concept zou worden voorgelegd aan de federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling en uiteindelijk ter goedkeuring aan de ministerraad worden voorgelegd.

De interministeriële conferentie besliste dat dit samenwerkingsakkoord moest worden opgemaakt waarbij de uitvoeringsmodaliteiten en de afspraken tussen de verschillende niveaus zouden worden vastgelegd. Uiteindelijk zal het nationaal klimaatplan zowel de nationale strategie als het samenwer-

Dua

kingsakkoord met de gewestelijke inbreng omvatten.

Vrij vlug bleek dat de uitwerking een zeer grondige aanpak vereist en dat de vooropgestelde planning niet haalbaar was. Daarom werd besloten de finale versie goed te keuren tijdens de ICL van 30 oktober 2001. Ik geef deze informatie met het nodige voorbehoud. Ik vraag me af of men er dan al in zal slagen een gedetailleerd plan uit te werken. Ik beloof u dat we ons uiterste best zullen doen.

Het plan zal een overzicht bevatten van de maatregelen die betrekking hebben op de broeikasproblematiek met daarbij een opsomming per maatregel van het ingeschreven budget, de implementatiefase en -termijn, een inschatting van het reductiepotentieel, informatie met betrekking tot de sociaal-economische effecten van de maatregelen en een aanduiding van de bevoegde instanties. Dat is dus niet weinig.

Het is ook de bedoeling dat in juli een uitgebreide ICL plaatsvindt waarbij iedereen zich akkoord zou verklaren met de opmaak en de timing. Wijzelf zullen nog een mededeling aan de regering overmaken waarin de evolutie van het dossier wordt meegedeeld.

Op 20 april 2001 werd door de Vlaamse regering op mijn voorstel beslist een task force Klimaatbeleid Vlaanderen op te richten. Ze zou als opdracht krijgen een proactief Vlaams klimaatbeleid inzake de broeikasgassen, zoals CO₂, voor te bereiden, te ontwikkelen en uit te voeren. Daarnaast zou ze de resultaten van de CO₂-REG-werkgroep evalueren en tegen eind juni een klimaatbeleidsplan Vlaanderen opmaken. Ook zou ze moeten inschatten welke financiële middelen en capaciteit inzake administratie nodig zijn. De task force moet ook actief opvolgen wat er op het federaal vlak gebeurt zodat we kunnen ingrijpen als het nodig is.

Er werd ook beslist om het ratificatieproces van het protocol van Kyoto op te starten. Dit is ondertussen gebeurd. Na de adviesprocedures zal dit worden voorgelegd aan het parlement. De task force moet ook rapporteren over de vooruitgang van de monitoring. Dat is immers één van de knelpunten. Uiteindelijk zal ze een standpunt van de Vlaamse regering voorbereiden ten aanzien van het nationaal klimaatbeleid. Op een bepaald moment zal de regering ten aanzien van de federale overheid moeten aangeven wat haar pakket zal zijn.

In de task force zitten bijna alle betrokken administraties. Ik zal u de opsomming besparen. Het gaat om een grote groep mensen die met de zaak bezig zijn. Daarnaast heeft de Vlaamse regering beslist dat er een gelijkwaardige lastenverdeling moet zijn tussen de gewesten onderling en het federaal niveau, het zogenaamde burden sharing.

Als tussentijdse doelstelling heeft de Vlaamse regering beslist tegen 2005 de uitstoot te stabiliseren op het niveau van het referentiejaar 1990. Dit lijkt evident. Het gaat echter om een zeer belangrijk engagement. Dit houdt in dat we ten opzichte van 1999 de uitstoot met 10 procent moeten reduceren. Op dit moment is er echter nog een stijgende tendens.

De Vlaamse regering stelt wel expliciet dat we deze doelstelling enkel kunnen halen als de federale overheid een aantal ingrijpende begeleidende maatregelen neemt. Eén daarvan is een eventuele CO₂-energietaks. Indien dit niet gebeurt, komen we in moeilijkheden.

De coördinatie van de voorbereiding zal worden vertaald in nieuwe initiatieven. De task force moet precies bepalen wat er kan en moet gebeuren. Ze is een soort denktank die het voorbereidend werk voor de Vlaamse regering doet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het toezicht op klasse 2- en klasse 3-bedrijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het toezicht op klasse 2- en klasse 3-bedrijven.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mevrouw de minister, onlangs is bij de gemeentelijke milieuableidingsambtenaren en bij de VVSG de nodige beroering ontstaan naar aanleiding van uw reactie op de kritieken van de heer Baert van de afdeling Milieu-inspectie. De heer Baert stelde namelijk dat een derde van de gemeenten niet over een 'Vlaamse-gemachtigd' ambtenaar beschikt en dat het toezicht van de gemeenten op hinderlijke inrichtingen van klasse 2

Malcorps

en klasse 3 sowieso zwaar te wensen overlaat, waardoor de werkdruk toeneemt op de reeds onderbezette gewestelijke inspectiediensten.

U kondigde daarop aan dat het toezicht op de desbetreffende inrichtingen van klasse 2 en klasse 3 zou verhuizen naar de provincie. Als idee was dit reeds opgenomen in de nota die was goedgekeurd door de Vlaamse regering naar aanleiding van het hinderdecreet van de heer Coens. De kabinetschef herhaalde dit ook nog eens als reactie op een reeks typeproblemen die werden gesignaleerd door de Vlaamse ombudsman.

Goedwerkende gemeentelijke milieudiensten voelen deze onverwachte mededeling nu aan als een slag in het gezicht. Ook de VVSG valt uit de lucht en vreest een aanslag op de gemeentelijke prerogatieven. Het is inderdaad de vraag of het zonder meer doorsluizen van de toezichtbevoegdheid naar de provincie wel altijd de beste oplossing is. Overigens is het ook niet zo zeker dat de provincies staan te springen om deze taken erbij te krijgen. Ten slotte is er nog de vraag of ze dikwijls niet te ver van de lokale problemen af staan.

Tijdens de hoorzittingen over het hinderdecreet-Coens liet de heer Verhoeven van de VVSG al verstaan dat het lokale milieutoezicht vooral versterkt zou moeten worden via de nieuwe IPZ's. Per regio zouden goedopgeleide politionele milieudiensten zowel preventief als curatief kunnen optreden, en dit samen met de lokale milieuambtenaren. Bij de VVSG reageert men redelijk onthutst over de plotse versnelling in dit dossier en vraagt men dringend overleg.

De vereniging van gemeentelijke milieuambtenaren, GEMPA (Gemeentelijke milieuambtenaren provincie Antwerpen), hamert ook op die IPZ's en geeft toe dat er een politiek probleem is als de burgemeester weigert op te treden. Maar dit kan en moet worden opgelost door de dossiers gedeeltelijk te onttrekken aan de burgemeesters, het statuut van milieuambtenaren beter te regelen en de vrees dat ze aansprakelijk kunnen worden gesteld voor hun optreden, beter te ondervangen. Wat het laatste aspect betreft, diende ik reeds enkele maanden terug in de Senaat een voorstel van wet in.

Het wegtrekken van de handhaving van klasse 2 en 3 naar de provincie – en het in het vooruitzicht stellen van meer middelen en personeel voor de provincies – is niet de goede oplossing. De juiste oplossing is te vinden in meer middelen en

personeel voor het lokale niveau en in een versterking van de IPZ-werking.

Twee derde van de gemeenten heeft wel al een Vlarem-gemachtigd ambtenaar. Wellicht werken die niet allemaal zeer efficiënt, maar velen van hen vervullen hun job met hart en ziel. Sommigen zijn zelfs zo enthousiast dat ze ook mee toezicht vragen op klasse 1. Dat zijn dan misschien wel uitzonderingen, maar toch zijn ze er. Moeten we al deze mensen nu ontmoedigen, zonder de zekerheid dat de lokale milieu- en hinderproblemen op het provinciale niveau veel beter kunnen worden opgelost? Voor de grotere bedrijven kan men nog discussiëren over het beste toezichtniveau, maar de echte hinderproblemen kunnen misschien toch het best op het meest lokale niveau aangepakt worden. Bij dit alles is er dan natuurlijk ook nog de vraag of voor al die zaken wel voldoende politieke wil bestaat.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende twee vragen. Ten eerste, is de overdracht van het toezicht op klasse 2- en klasse 3-inrichtingen naar de provincie al een uitgemaakte zaak, of zal hierover nog het nodige overleg worden gevoerd met de betrokken besturen en met de mensen op het terrein, zijnde de milieuambtenaren zelf? Wordt voor dit alles het advies ingewonnen van de MINA-raad en van de SERV? Het is immers echt wel belangrijk om voor deze aangelegenheid voldoende overleg te plegen.

Ten tweede, is het niet beter om de gemeenten de keuze te laten? De gemeenten die meer ambitie hebben inzake milieutoezicht, of die daar al volop mee bezig zijn, kunnen door hun eigen milieudiensten en door een versterkte samenwerking via de IPZ's de zaak zelf blijven klaren. Minder ambitieuze gemeenten, of kleinere gemeenten die onvoldoende potentieel in huis hebben, kunnen afspraken maken met de provincie. Een en ander kan via de gemeentelijke milieuconvenants geregeld of ondersteund worden. In het uitvoeringsbesluit op de basistaken kan het minimumtakenpakket van de gemeente worden vastgelegd, met de bemiddeling en met het doorgeven van klachten, en kan er ook een ruimer pakket worden vastgelegd, met het effectief toezicht.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil erop wijzen dat er echt wel problemen zijn met het toekennen van milieuvergunningen. Ik heb dat trouwens ook zelf ondervonden. Als er geen Vla-

Van den Eynde

rem-gemachtigd ambtenaar is en als er geen advies wordt ingewonnen bij de brandweer, is het mogelijk dat er in sommige gevallen een vergunning wordt afgegeven die eigenlijk een gevaar kan opleveren voor de omgeving. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat er op een bepaalde plaats een bedrijf komt waar stoffen worden opgeslagen of verwerkt die bij brand niet met water kunnen worden geblust. Daarvoor moeten dus eigenlijk bepaalde voorzorgen worden genomen.

Ik wil ook de aandacht vestigen op het volgende probleem. De IPZ's staan momenteel nog maar in de kinderschoenen. Ik betwijfel dan ook of het wel een goede optie is om dergelijke taken nu al aan die IPZ's toe te vertrouwen. Ik pleit er veeleer voor om de gemeenten die wel al in orde zijn met de erkenning van een Vlarem-gemachtigd ambtenaar, hun eigen gang te laten gaan. Ik ben het dus eens met de heer Malcorps dat men er goed aan zou doen om die gemeenten toe te laten hun taken uit te voeren zoals ze nu worden uitgevoerd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, de insteek voor de discussie was inderdaad het rapport van de afdeling Milieu-inspectie. Het is normaal dat daarin de knelpunten extra worden belicht. De Milieu-inspectie wordt immers geconfronteerd met een aantal zeer oncomfortabele problemen. De mensen van de Milieu-inspectie stellen met name twee zaken vast.

Ten eerste stellen ze vast dat de aan de burgemeester toegewezen bevoegdheid inzake toezicht en dwangmaatregelen niet altijd even consequent en daadkrachtig wordt ingevuld. Ik kan dat bevestigen. Het sluiten van bedrijven wegens zwaarwichtige milieuredenen is eigenlijk een bevoegdheid van de burgemeesters, maar deze bevoegdheid wordt zeer zelden toegepast. Dat is echt een knelpunt.

Ten tweede stellen ze ook vast dat er een probleem is inzake de opgelegde dwangmaatregelenverplichting. Het gaat dan over de, overeenkomstig de Vlarem-bepalingen, door de gemeenten aangewezen agenten van de gemeentelijke politie en de technische ambtenaren van de gemeenten, die in het bezit moeten zijn van een bekwaamheidsbewijs. Dit wordt in bepaalde gemeenten onvoldoende opgevolgd.

De heer Malcorps heeft al aangegeven dat twee derde van de gemeenten inderdaad reeds beschikt

over dergelijke ambtenaren. Dit betekent echter dat een derde van de gemeenten nog altijd niet over ambtenaren beschikt met de bevoegdheid om op te treden. Dat is echt een structurele tekortkoming.

Daarnaast moeten we ons afvragen welk systeem van handhaving voldoende garanties biedt om met de nodige autonomie en onafhankelijkheid op te kunnen treden. Uit gesprekken met bepaalde gemeentelijke ambtenaren en gemeentebesturen blijkt dat dit toch wel een knelpunt is. Voor lokale overheden is het niet zo evident om op eenzelfde rechtlijnige manier als de afdeling Milieu-inspectie toezicht uit te oefenen. Die lokale overheden leven en wonen immers zeer dicht bij de bedrijven in kwestie. Dikwijls hebben ze de neiging om de problemen gewoon door te schuiven naar de Milieu-inspectie. Die moet dan maar de boeman spelen ten aanzien van bepaalde bedrijven. Ik wil dit echter zeker niet veralgemenen.

De heer Johan Malcorps : Het omgekeerde doet zich trouwens ook soms voor.

Minister Vera Dua : Dat is juist, maar net daarom stond er in mijn voorstel dat de gemeenten een zeer belangrijke taak zouden kunnen krijgen inzake het oplossen van de hinderproblematiek, terwijl de echte inspectietaken misschien naar een ander niveau gebracht zouden kunnen worden.

Daarnaast is het uiteraard ook zo dat er voor echte inspectieopdrachten toch wel een zekere techniciteit vereist is op het gebied van milieutechnologie en milieurecht. Dat kunnen we via vorming misschien wel oplossen. Ik verwijs echter naar een studiedag over duurzaam lokaal beleid, naar aanleiding van het nieuwe milieuconvenant. Een ambtenaar van een kleine gemeente zei daar dat hij én groenambtenaar én milieuambtenaar én klusjesman van de burgemeester was. Een derde van de tijd was hij bezig met het controleren van bedrijven. Hij vond dus echt wel dat we heel veel van hem vroegen.

Om die reden hebben we enkele weken geleden het idee gelanceerd om het toezicht op klasse 2- en klasse 3-bedrijven eventueel te bundelen in entiteiten op provinciaal niveau. Dit is een insteek in een discussie die nu op twee niveaus wordt gevoerd. Zo is er een strategisch project Handhaving, waar alle mogelijke betrokken diensten aan meewerken. Men onderzoekt op welke manier men de handhaving op Vlaams niveau kan verbeteren. Daarnaast is er dan nog de discussie over de kerntaken van de verschillende bestuursniveaus. De VVSG en de

Dua

VVP zijn daar uiteraard ook bij betrokken. Op die manier kan het probleem misschien vanzelf opgelost raken.

Dan is er nog de relatie met het gemeentelijk milieuconvenant. De steden en de gemeenten die het convenant 2000-2001 hebben ondertekend, moeten voldoen aan de basisovereenkomst. In die overeenkomst wordt onder meer gesteld dat ze moeten beschikken over personeel dat voldoet aan de vereisten voor de controle op de als hinderlijk ingedeelde inrichtingen van tweede en derde klasse, volgens de Vlarem-bepalingen. Met andere woorden, men kon alleen maar een convenant afsluiten als men beschikte over personeel met een Vlarem-bekwaamheidsbewijs. Ik heb gehoord dat er ondertussen door deze voorwaarden in een aantal gemeenten al iets werd gedaan aan het feit dat ze dit niet hadden. Het is immers een belangrijke instapdrempel. In die zin is het dus zeker een sterke stimulans geweest.

Zoals u weet, zijn we nu bezig met het voorbereiden van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst, als opvolger van het huidige convenant. Ook hierin wordt zeer veel aandacht besteed aan dit punt. Deze discussie zal in de loop van de komende maanden beslecht moeten worden. Zowel het behoud van de gemeentelijke handhaving als een eventuele samenwerking met de politiezones wordt als mogelijke optie onderzocht. Dat is dan in afwachting van een eventuele discussie over de kerntaken.

We zullen er dus in ieder geval voor zorgen dat er terzake nu al in het nieuwe convenant strikte bepalingen worden opgenomen. Hierbij zijn uiteraard ook vertegenwoordigers van de gemeenten, de steden en de provincies betrokken. Ook met hen zal er de komende maanden intensief worden overlegd. De optie van de politiezones krijgt steeds meer belangstelling. De enige opmerking daarbij is dat het toch wel gaat om een zeer gespecialiseerde materie. In de praktijk stelt men vast dat de politie niet altijd geneigd is om milieudelicten op een serieuze manier aan te pakken. Als we er echter in slagen om tot goede afspraken te komen, kan dit misschien worden vermeden.

Hoe dan ook, de essentie van mijn antwoord is dat er vooralsnog niets definitief is beslist.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Veel heeft eigenlijk te maken met wat er van een gemeente op het vlak van lokaal milieubeleid verwacht mag worden. Er wordt blijkbaar overwogen om een soort uitvoeringsbesluit te maken over een basispakket van zaken die van de gemeente verwacht mogen worden. Mijns inziens moeten we deze zaak in dat kader bekijken.

Het is inderdaad niet normaal dat een derde van de gemeenten zelfs geen Vlarem-gemachtigd ambtenaar heeft, misschien wel een milieuambtenaar, of wat daarvoor doorgaat. Er zijn een aantal zaken die men in het algemeen sowieso zou moeten doen. Ik ben voorstander van een decreet over lokaal milieubeleid, waarin een aantal zaken worden geregeld. Daarbovenop kan men dan nog in een aantal pakketten voorzien voor gemeenten die iets meer willen doen.

We moeten er immers rekening mee houden dat niet alle gemeenten op dit moment even ver staan. De gemeenten die al wat verder staan, moeten we zeker steunen. De gemeenten die nog niet echt ver staan, of die nog nergens staan, moeten we aanporren. Er moet zeker een ondergrens zijn.

Het schijnt dat er ook een omzendbrief is in verband met het opleggen van administratieve boetes. Dat zou worden uitgebreid tot de gemachtigd milieuambtenaar. Ik weet niet of dat ook een mogelijkheid is.

Minister Vera Dua : Ik zal dat nagaan.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Er is inderdaad een dergelijke omzendbrief. Als ik me niet vergis, is het een ambtenaar van niveau 1 die het proces-verbaal moet opstellen. Er mogen geen soortgelijke wettelijke boetes van toepassing zijn. Dat is dus zeker een optie die verschillende mogelijkheden open laat. Dit moet echter grondig worden bestudeerd.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Het moet inderdaad gaan om iemand met een universitair of daarmee gelijkgesteld diploma. Een gelijkschakeling voor milieudelicten naar de gevolmachtigd ambtenaar moet zeker kunnen. Het is vooral interessant dat dit te maken heeft met de vele kleine wrevelpunten die een gevolg zijn van het vergunningenbeleid. Men kan die ambtenaar dan via een zeer eenvoudige procedure laten optreden. Bovendien heeft dat voor de gemeenten het voordeel dat de inningen in feite ten

Bex

voordele van de gemeenten komen. Een politicus die nu misschien nog twijfelt om op te treden tegenover een bedrijf, kan zo misschien gestimuleerd worden om toch op te treden. Men weet immers dat er een return komt. Volgens mij is het dus inderdaad een optie die de moeite waard is om onderzocht te worden. Hetzelfde zou trouwens ook perfect mogelijk zijn voor de stedenbouwkundig ambtenaar. Dit moet dus allemaal grondig onderzocht worden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het nieuwe milieuconvenant

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het nieuwe milieuconvenant.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, per 1 januari 2002 wilt u de gemeenten en de provincies een nieuw samenwerkingsakkoord of milieuconvenant aanbieden. Momenteel is dat nieuwe milieuconvenant nog niet volledig uitgewerkt. Toch circuleren er al verschillende documenten. Ik heb hier een document bij me van ongeveer 28 bladzijden. Het is zeker de moeite waard om door te nemen.

Er zijn ook al verschillende clusters bekend, onder andere de cluster Vaste Stoffen. Het is die cluster die mijn aandacht heeft getrokken. Voor bepaalde steden en gemeenten kan die immers toch wel van belang zijn.

Een van de strategische doelstellingen van de cluster Vaste Stoffen is het beheersen en het terugdringen van de effecten op het verbruik van producten en materialen en van het ontstaan en de verwerking van afvalstoffen. Hierbij gaat de aandacht onder andere naar het beperken van de hoeveelheid te verwijderen afvalstoffen.

In de clusters zijn ook verschillende ambitieniveaus aangegeven. Ambitieniveau 1 van de cluster Vaste Stoffen – dus het minimumniveau – stelt

dat ten aanzien van de kleine en middelgrote ondernemingen en ten aanzien van de zelfstandige ondernemers de gemeente duidelijkheid moet creëren over de mogelijkheden om van die gemeentelijke inzamelkanalen voor afvalstoffen gebruik te maken. Ik denk aan containerparken, glasbollen, selectieve ophaling van papier en PMD, enzovoort. De gemeenten moeten de KMO's en de zelfstandige ondernemers hier dus over informeren. Voor dit minimumniveau wordt eveneens voorgesteld om de norm van 200 kilogram restafval per inwoner en per kalenderjaar in te voeren, of een daling met minstens 20 percent van het restafval in vergelijking met het vorige kalenderjaar.

Nu is het ook zo dat handelszaken vaak veel afval meegeven via de gemeentelijke kanalen en via de gewone wekelijkse of tweewekelijkse huisvuilophaling. Daarmee worden steden en gemeenten met drukke handelscentra zwaar belast, zodat het voor hen moeilijk is om de minimumnormen op het gebied van restafval te halen.

Mevrouw de minister, ik ken de inzichten van de OVAM. Ik zou echter graag de inzichten vernemen van uw departement of van uw kabinet. Hoe ziet u het probleem van het afval van handelszaken en KMO's ? Wat zijn volgens u de mogelijkheden van bedrijven om afval mee te geven via de gemeentelijke kanalen ? Of kiest men meer voor privé-ophaaldiensten ? Wordt het restafval dat afkomstig is van bedrijven, meegeteld bij het maximum aantal kilogram per inwoner van de gemeente, dat volgens de overeenkomst bereikt moet worden ?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mevrouw de minister, ik heb over deze aangelegenheid een schriftelijke vraag ingediend, maar ik wil toch van de gelegenheid gebruik maken om een aantal zaken daaruit hier aan bod te laten komen.

Mijn eerste opmerking heb ik eigenlijk daarnet al gemaakt. Zou het niet wenselijk zijn dat we het basisniveau vastleggen voor een gemeente ? Ik heb het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid van 5 april 1995 eens doorgenomen. Er zouden nogal wat taken voor de gemeenten via een uitvoeringsbesluit worden beschreven. Misschien zou het logischer zijn om effectief een decretale verankering te maken, zoals ook voor de mobiliteitsconvenants gebeurd is.

Daarnaast hoort men op het terrein vaak de vraag of men op deze manier geen 'papiermolen' gaat creëren. Men zal de gemeenten immers met heel

Malcorps

wat papierwerk opzadelen. Zal men dit bovendien dan ook effectief controleren? Of zullen gewoonweg de gemeenten beloond worden die de mooiste plannen opmaken en de mooiste papieren overhandigen? Zal men 'visitatiecommissies' controles laten uitvoeren? Zal men dus op het terrein na gaan of alle plannen ook in de realiteit worden uitgevoerd? Anders krijgt men immers gewoon papieren controles.

Een andere veelgehoorde opmerking is dat men hier wel een zeer mooi theoretisch model heeft, met clusters en ambitieniveaus, maar dat er nogal veel aan elkaar wordt gekoppeld. Op die manier wordt de drempel voor een aantal gemeenten nogal hoog gelegd. Ik denk dan uiteraard vooral aan de gemeenten die nog niet echt ver staan. Zelfs het eerste ambitieniveau ligt voor sommige gemeenten al vrij hoog. Vroeger zat het al wat ingebakken in optie 7 van het milieuconvenant dat een aantal zaken aan elkaar werden gekoppeld. Nu wordt het een systeem van clusters en ambitieniveaus. De vraag is of men de lat op die manier niet te hoog aan het leggen is. Misschien moet men meer de weg van de geleidelijkheid volgen.

Ik heb ten slotte nog een concrete vraag. Uit de studie van de VVSG over de duurzaamheidsambtenaren blijkt dat die ambtenaren voorlopig het best geïntegreerd kunnen worden in milieudiensten of kunnen samenwerken met milieuambtenaren, in afwachting dat het hele lokale beleid meer in duurzame richting kan worden bewogen. De VVSG stelt in dat verband het volgende voor. In plaats van vast te houden aan de wat eenzame positie van de duurzaamheidsambtenaar, kan men naast de gemeentesecretaris veeleer werken met een stuurgroep met daarin de duurzaamheidsambtenaar, de milieuambtenaar, de bevoegde schepen en de diensthoofden van de diverse betrokken diensten. In de praktijk zou dat immers het best werken.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mevrouw de minister, ik heb een korte aansluitende vraag. In het arrondissement Leuven wordt men geconfronteerd met de problematiek van gemeenten die uit het intercommunale verband voor afvalbeleid stappen en bij concessie naar een privé-firma stappen. De vraag rijst of dit eventueel een probleem vormt als het milieuconvenant wordt afgesloten. Het gaat dus om gemeenten die het afvalbeheer niet meer zelf doen, maar het bij concessie volledig in privé-han-

den geven. Zijn ze ingevolge het nieuwe convenant misschien verplicht om dat toch zelf te doen? (*Opmerking van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*)

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal eerst een aantal algemene zaken zeggen in verband met het milieuconvenant, dus in verband met de nieuwe samenwerkingsvorm die we aan het uitwerken zijn. Het zou zeker goed zijn om daar in het najaar een grondig debat over te voeren. Het gaat immers echt in een totaal andere richting.

Het is zeker de bedoeling om een aantal zaken decretaal te verankeren, maar dat zal dan wel via uitvoeringsbesluiten gaan. Het zou de bedoeling zijn dat een gemeente pas in het systeem kan instappen als ze een lokaal milieubeleidsplan, een eigen milieuraad en een bepaalde regeling inzake controle en inspectie heeft. Dat zijn de drie basisvoorwaarden. In uitvoering van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid zou er ook een uitvoeringsbesluit komen waarin deze zaken voor de gemeenten verplicht worden gesteld. Dit is niet om de gemeenten te pesten, maar wel om die zaken meer gewicht te geven. Ik heb trouwens de indruk dat men dat ook wel wenst.

Momenteel is er nog volop discussie over de inhoud van het convenant. Iedereen is enthousiast over de doelstellingen, maar er is nog discussie over het onderscheid in drie niveaus. Het is overigens zeker niet de bedoeling om de gemeenten voortdurend lastig te vallen en te controleren. Ik verwijs in dit verband naar de vraag van de heer Malcorps inzake de mogelijkheid van 'visitatiecommissies'.

Het zou wel de bedoeling zijn om in overleg te treden met de gemeenten, om samen te bepalen welk ambitieniveau ze kunnen bereiken. Via die dialoog kunnen we dan een lokaal milieubeleid vormgeven. Er zal dus zeker niet constant een inspectieteam op pad zijn om na te gaan of de gemeenten wel aan alles voldoen. Ze moeten uiteraard wel een aantal resultaten behalen als ze willen beantwoorden aan de verschillende doelstellingen naargelang van het niveau waarin ze ingetreden zijn.

Er is wel een probleem waar ik zelf al de aandacht op heb gevestigd. Als we een schitterend convenant hebben, moeten we vermijden dat bijvoorbeeld slechts 10 procent van de gemeenten daarop inschrijft. Dan zijn we immers verkeerd bezig. De doelstellingen van het eerste niveau bevatten die

Dua

clusters. Normaal gezien moet men beantwoorden aan al die clusters. Mijns inziens is dit niet zo goed, zeker niet om te starten.

Daarom heb ik nu de opdracht gegeven ervoor te zorgen dat de drempel lager wordt. Dan kunnen we nog altijd zien waar we eindigen. In de toekomst kunnen we dat dan nog altijd aanscherpen. Volgens mij werkt men immers te strikt door voor 7 clusters iets te eisen. Als een gemeente er voor één cluster niet geraakt, dan valt die gemeente compleet uit de boot. Dat vind ik zeker geen goed systeem. Die boodschap heb ik een paar weken geleden gegeven aan de mensen die met de uitwerking bezig zijn. Het is zeker ook een signaal van de VVSG en van de vele duurzaamheidsambtenaren op het terrein.

Over de plaats van die duurzaamheidsambtenaren zal waarschijnlijk nog wel wat worden gediscussieerd. Wel is al beslist dat het systeem wordt verlengd. Dat was trouwens ook de grootste bezorgdheid van de mensen. We hebben dat systeem ingevoerd in het nieuwe convenant en het zal nu worden verlengd. De plaats van die duurzaamheidsambtenaren moeten we dus wel nog eens bekijken.

Ik kan me voorstellen dat het een nogal eenzame positie is om vanuit een horizontale functie te gaan inbreken in alle domeinen. Dat zien we ook in de Vlaamse regering. Er is niets moeilijker dan over het muurtje te kijken bij een andere minister en te zeggen dat die niet duurzaam bezig is. Dat is een zeer lastige opgave, die meestal weinig succes oplevert. In feite is het wel de taak van de duurzaamheidsambtenaar om dat te doen. Hij is immers losgekoppeld van de schepen van Leefmilieu.

Misschien moeten we wel naar vormen van werking zoeken, die het voor de duurzaamheidsambtenaar ook leefbaarder maken. Daar ga ik wel mee akkoord. Vóór het begin van het zomerreces heb ik trouwens nog een uitgebreid onderhoud met vertegenwoordigers van de VVSG. Daarbij zullen een aantal zeer concrete knelpunten worden behandeld.

Dan kom ik nu bij de vraag in verband met de concessie. Volgens mij is dat geen probleem, maar ik durf me daar niet echt over uit te spreken. In een milieuconvenant staat eigenlijk een resultaatsverbintenis. Ik denk dat het niet echt een probleem is op welke manier die resultaten gehaald worden. Dit neemt uiteraard niet weg dat we daarover wel degelijk in discussie zijn. Hoe gaan we om met ge-

meenten die zich uit een intercommunale terugtrekken? In dat verband wordt momenteel een hele briefwisseling gevoerd. Hoe dan ook, volgens mij zal het zeker niet voor problemen zorgen, maar ik zal dit voor alle zekerheid nog eens laten nakijken.

Dan is er de vraag over de cluster Afval. Hoe moet een gemeente omgaan met het afval van KMO's? U zult zich misschien het Uitvoeringsplan Gescheiden Inzameling Bedrijfsafval van Kleine Ondernemingen herinneren. Dat KMO-plan is in januari van vorig jaar goedgekeurd. We hebben dat toen trouwens in deze commissie besproken. Dat plan moet een duidelijke, eenvoudige en betaalbare oplossing bieden voor milieuhygiënisch verantwoorde gescheiden inzameling van bedrijfsafval dat afkomstig is van kleine bedrijven en van zelfstandige ondernemingen. Daarbij gaat uiteraard ook aandacht naar het voorkomen dat afvalstoffen ontstaan, dus naar afvalpreventie.

In dit verband zijn er enkele uitgangspunten, die ook als zodanig werden vertaald in de nieuwe samenwerkingsvorm. Bedrijven zijn sowieso zelf verantwoordelijk voor hun afval, en ze zijn wettelijk verplicht dit afval te scheiden. In de praktijk gebeurt dat overigens niet altijd. De overheid neemt wel de verantwoordelijkheid op zich om bedrijven hierbij ten dienste te zijn. Het is dus de bedoeling dat wij hen helpen. Gemeenten zijn niet verplicht om zich voor het gescheiden inzamelen van bedrijfsafval in te zetten. Iedereen gaat er echter wel van uit dat gemeenten een belangrijke initiërende en motiverende rol kunnen spelen om dit te realiseren, en dat ze ook faciliteiten kunnen aanreiken door openstelling van hun diensten, zij het dan wel met een volledige aanrekening van de kostprijs.

Het KMO-plan biedt een strategie en een actieprogramma om dit te coördineren en ook effectief te realiseren. Er moet immers een hele coördinatie gebeuren tussen de KMO's, de gemeenten, enzovoort. We moeten ervoor zorgen dat we toch grotendeels dezelfde systemen toepassen in de verschillende gemeenten. Het uitvoeringsplan voorziet in een Gisti-programma: een 'Gescheiden Inzameling Stimuleringsprogramma'. Daarmee zal de OVAM in de komende jaren de sectoren in volgorde van prioriteit afzonderlijk benaderen om die gerichte aanpak te bewerkstelligen.

De particuliere initiatieven zijn er inderdaad ook. Die kunnen zich richten naar systemen van gescheiden inzameling en/of nascheiding. Dat gebeurt hier en daar ook specifiek gericht naar KMO's. Aan de andere kant kunnen ook de gemeenten en

Dua

de intercommunales zich op deze markt begeven en zich dus als actor aanbieden om dit probleem aan te pakken. Ze moeten dan wel werken met dezelfde voorwaarden als de privé-initiatiefnemers.

Het plan gaat er ook van uit dat het het verder openstellen van gemeentelijke inzamelsystemen voor het met huishoudelijk afval vergelijkbaar bedrijfsafval wil blijven stimuleren. Het is dus niet de bedoeling dat de gemeenten dat niet meer doen. Integendeel, we opteren ervoor dat de gemeenten het blijven doen. Een van de voorwaarden is dan wel dat de bedrijven het afval gescheiden aanbieden. Nu gebeurt dat veelal niet. Andere voorwaarden zijn dat hiervoor ook de reële kostprijs wordt betaald en dat de capaciteit van de gemeentelijke inzamelsystemen niet wordt overbelast. Het feit dat men een service aanbiedt aan de KMO's mag er immers niet toe leiden dat de service aan de burgers daarmee in het gedrang komt. Ten slotte is er nog de voorwaarde dat er een zo goed mogelijke afzonderlijke registratie van dit bedrijfsafval wordt gevoerd. Het is immers belangrijk dat we goed weten wat de resultaten per burger en per KMO zijn. De keuze is dus wel aan de gemeenten om het vergelijkbaar bedrijfsafval al dan niet in te zamelen, of om ervoor in faciliteiten te voorzien.

De OVAM heeft me een lijst bezorgd van allerlei zaken die men kan doen en die trouwens ook zijn opgenomen in het KMO-plan. Het gaat dan vooral om mogelijke acties met betrekking tot de kleine ondernemingen. Het gaat onder andere over de subsidiereglementering, over voorstellen tot aanpassing van het Vlarem, over het opstellen van gemeentelijke verordeningen terzake en over de inzameling via centrale containerparken. In dat actieprogramma worden dus een aantal insteken gegeven om ervoor te zorgen dat het afval van KMO's gescheiden wordt opgehaald, en dat de kosten daarvan worden verhaald op die bedrijven zelf. In de praktijk is dat uiteraard allemaal niet zo eenvoudig.

Ik kom nu bij mijn antwoord op uw laatste vraag. De gemeenten zijn alleen verplicht om huishoudelijke en daarmee gelijkgestelde afvalstoffen in te zamelen. In de praktijk wordt het bedrijfsafval afkomstig van KKMO's – kleine KMO's – en van ZO's – zelfstandige ondernemers – dikwijls samen met het huishoudelijk afval ingezameld door of in opdracht van de gemeente. Het huishoudelijk afval bevat dus in feite een hoeveelheid bedrijfsafval die niet gekwantificeerd wordt. Daardoor kunnen de cijfers voor sommige gemeenten vrij slecht zijn on-

danks het feit dat de burgers zeer grote inspanningen leveren.

We willen daarover dus zeker duidelijkheid. In bepaalde gemeenten slaagt men er trouwens ook al zeer goed in om dit apart te registreren. Blijkbaar is het ook mogelijk om dit met afzonderlijke zakken te doen. Zo zijn er bepaalde gemeenten die echt aparte zakken hebben voor KMO-afval, omdat op die manier een duidelijk onderscheid mogelijk is. Men kan eventueel zelfs aparte inzamelrondes houden. Men kan ook via tellingen en metingen steekproeven uitvoeren om na te gaan wat in de gemeente het aandeel van bedrijfsafval is. Daarnaast is er uiteraard ook nog het Diftar-systeem. Dat is uiteindelijk het meest correcte systeem.

Dat is wat wordt weergegeven in de boodschap van het milieuconvenant waar staat dat we naar een verlaging van het restafval moeten gaan. Daarbij moeten we specifiek voor de kleine KMO's en voor de zelfstandige ondernemers in een aparte registratie voorzien. Ook daar moeten we dan uiteraard zorgen voor een vermindering.

Als er nog problemen zouden zijn, zullen die bij het onderhoud met de VVSG wel opgelost worden. Persoonlijk zie ik trouwens niet goed in waar er nog problemen zouden kunnen rijzen. Het enige probleem zou eventueel kunnen zijn dat er een zeer grote aanpassing nodig is voor bepaalde gemeenten.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, uw antwoord is duidelijk. Ik zou echter graag die nota's van de OVAM te mijner beschikking krijgen. Ik word immers ook met dat probleem geconfronteerd. Verder heb ik daar geen commentaar bij.

Minister Vera Dua : Eigenlijk hebt u daar niet zoveel aan. Het is immers gewoon een opsomming van het actieprogramma. Ik wil wel nog het volgende zeggen. Het nieuwe subsidiebesluit wordt ofwel nog voor het reces, ofwel begin september goedgekeurd. Het invoeren van een Diftar-systeem zal door de Vlaamse overheid gesubsidieerd worden. Dat kunnen allemaal zaken zijn die de gemeenten ertoe aanzetten om een duidelijker lijn te trekken tussen het ene en het andere.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het natuurinrichtingsproject Dijlevallei

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Merckx tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het natuurinrichtingsproject Dijlevallei.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de 18de-eeuwse hoeve Hinnemeure in Neerijse is zopas eigendom geworden van de Vlaamse Landmaatschappij. De regionale pers schrijft dat samen met de hoeve de VLM ook 6 hectare weiland heeft gekocht. Men citeert een spreker namens de VLM : '... een belangrijke stap in de richting van het natuurinrichtingsproject Dijlevallei waarmee we samen met Aminoal, afdeling Natuur bezig zijn.'

Mevrouw de minister, ik wil bij deze belangrijke stap voor de derde maal het natuurinrichtingsproject en de regelgeving daarover ter sprake te brengen. De VLM wil de hoeve restaureren en plaats maken voor kantoren. Verenigingen die het kapen snoeiwerk doen, kunnen er hun materiaal in onderbrengen. Er zullen een atelier en een dienstruimte worden ingericht. In de stallen die in landbouwgebied liggen, is plaats genoeg voor lokale sanitaire installaties voor de natuurarbeiders. Er zijn ook vergaderlokalen en ontvangstruimten, een lokaal voor natuureducatie en kantoorruimten.

Hoewel deze gebouwen en gronden binnen de blokgrens van het project vallen, is hun planologische bestemming wel duidelijk landbouw. We kunnen derhalve vragen stellen bij de wijze waarop de planologische rechten zullen worden gevrijwaard, los van de vraag of de VLM nog de ambitie heeft om daar zone-eigen landbouwactiviteiten uit te oefenen.

In hoeverre zijn de intenties van het natuurinrichtingsproject om alles te bestemmen voor natuurvriendelijk beheer, opslag van materiaal, een atelier en dienstruimte in de stallen, enzovoort, te verenigen met de landbouwbestemming ? Wat wil men doen met de 6 hectare landbouwgrond binnen de blokgrens ? Kunnen de landbouwers uit het gebied zich kandidaat stellen om gronden te pachten ? Waar moet dat gebeuren ? Op welke wijze zijn de prioriteiten en voorwaarden voor het uitruilen van gronden door de landbouw bepaald ? Welke prijs werd besteed voor de aankoop ? Is de

prijs die de VLM betaalde richtinggevend voor aankopen van andere gronden in het gebied, of is hier sprake van een geleghedswaarde ?

Het persartikel vermeldt ook hoeveel hectare al wordt beheerd door de VZW Natuurreservaten, door de vrienden van het Heverleebos, door de VLM en door de afdeling Natuur van Aminoal. Welke gronden en gebouwen zijn er in de loop van de procedure van het natuurinrichtingsproject aangekocht, al dan niet met toepassing van het recht van voorkoop waarover men beschikt omdat het gebied binnen een natuurinrichtingsproject ligt ?

Het regionaal landschap Dijleland heeft een heel mooie brochure uitgegeven over dit gebied met mooie foto's, met de reden waarom natuurreservaten zo belangrijk zijn, met wetenschappelijk onderzoek, enzovoort. In de brochure wordt ook verwezen naar de belangrijke taak van de landbouwer. In uw vroegere antwoorden, mevrouw de minister, lees ik dat de landbouwgronden in het natuurinrichtingsproject zijn opgenomen om over wat extra hectaren te beschikken om die te kunnen ruilen met landbouwers die midden in het project gronden moeten afstaan voor natuur. Volgens het persartikel zal dit echter niet kunnen.

Naast de vragen over de aankopen zijn er nog vragen over het verloop van het natuurinrichtingsproject en de hanteerbaarheid van het huidige decreet op het natuurbehoud.

In tegenstelling tot de procedure bij ruilverkaveling is er geen openbaar onderzoek geweest naar de afbakening van de blokgrens van het project. Het is dan ook niet verwonderlijk dat heel wat bezwaarschriften die in de tweede fase van de procedure werden ingediend, te wijten zijn aan een onzorgvuldige afbakening van het gebied.

Mevrouw de minister, hoe wilt u een grotere openheid en inspraak over die blokgrens, het ter beschikking stellen of ter inzage leggen van alle relevante documenten, garanderen ? Valt al deze informatie niet onder de openbaarheid van milieu-informatie ? Ik hoor veel klachten over de niet-terbeschikkingstelling van documenten. Men heeft maar een klein gedeelte van de documenten in een beperkte periode ter inzage gelegd in de gemeente. Voor het overige is alles in de grootste beslotenheid gebeurd. Ik pleit daartegen.

Wat landbouw betreft, blijft het plan ontzettend vaag. Als minister van landbouw pleit u voor een duurzame landbouw. Welke kansen ziet u om in dit gebied aan veehouderij te doen ? Sommige bedrij-

Merckx-Van Goey

ven hebben vier, vijf generaties lang landbouw bedreven in dit gebied. De landbouwers wordt terecht om een natuurgarantie gevraagd, maar welke garantie geeft u voor een rendabele veehouderij? Welke maatregelen zullen hiervoor in aanmerking worden genomen en hoe zullen ze op de kaarten effectief worden aangeduid?

In het kader van dit project werd een landbouw-economische studie uitgevoerd. Hoe komt het dat deze nog altijd niet ter beschikking werd gesteld aan het comité en de commissie? Hoe denkt u de landbouw geloofwaardig te beoordelen? De landbouw heeft in de voorbije eeuw de open vlakke in die vallei kunnen vrijwaren, maar is nooit extensief geweest.

Op een vroegere actuele vraag, mevrouw de minister, verzekerde u mij dat de gebouwen van Don Bosco verder kunnen worden gebruikt voor speelpleinwerking. Wat zijn de conclusies na zes maanden? In het project worden er ook fietspaden en wegen gepland. Er is sprake van een fietspad langs een gewestweg, of in de vallei zelf, dichtbij de waterloop. Is er overleg geweest met de diensten van Openbare Werken en Wegen? Werd daarbij rekening gehouden met hun planning voor de weg Overijse-Leuven? Als men daar een fietspad aanlegt, zullen enkele aangelanden schade ondervinden omdat hun percelen zullen worden doorkruist. Bij mijn weten zijn daar heel wat bezwaarschriften tegen ingediend. U beloofde dat de behandeling van de bezwaarschriften correct zou verlopen. Hoe zullen de individuele bezwaarschriften worden beantwoord? De communicatie over dit soort dossiers is ontzettend belangrijk. Hoe zal deze verlopen? Welke actiemiddelen zijn mogelijk tegen het in gebreke blijven van de projectbeheerders?

Ten slotte blijkt dat er nog leemten zijn waarvoor geen regeling voorhanden is. Welke conclusies voor welke domeinen zult u hier precies uit trekken? Ik denk hier bijvoorbeeld aan de nulstaat die moet worden opgemaakt. Deze werd nog steeds niet gerealiseerd. Door het in gang zetten van het project is het opmaken ervan achterhaald. De adviestermijn is ruimschoots overschreden. Is er in sancties voorzien voor het overschrijden van de termijn?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, wij hebben reeds vroeger over dit project gesproken. Ik stel vast dat er in de streek enige animositeit rond heerst. Ik heb met de mensen uit de streek ge-

discussieerd. Na de vergadering waren de zaken opgehelderd. Nadien ontstaat er opnieuw enige wrevel omdat vanuit bepaalde hoek verkeerde informatie wordt gegeven. Zo ging bijvoorbeeld de discussie over het natuurinrichtingsproject uiteindelijk over zonevreemde gebouwen, wat er op zichzelf niets mee te maken heeft. Dit element sluipt blijkbaar bij elk openbaar project binnen. Bij het debat over het mestdecreet ging het er net zo aan toe, omdat het een open debat betrof. Dit is een goede zaak, maar ik sta er wel op dat de juiste informatie wordt verspreid.

De procedure die bij een natuurinrichtingsproject wordt gehanteerd is de volgende. Het projectrapport werd eind 2000 onderworpen aan een openbaar onderzoek. Dit is een eerste stap waar reeds openbaar onderzoek rond gebeurt. Hier komen de klachten rond bijvoorbeeld de zonevreemdheid of het mestdecreet binnen. Het openbaar onderzoek ging over de vraagstelling en de modaliteiten. Zowel de commissie van het natuurinrichtingsproject als het comité, waar betrokkenen uit de streek zetelen, geven hierover advies. Ik heb dit advies recent gekregen en op basis van dit advies zal een beslissing worden genomen over de maatregelen die binnen het project kunnen worden genomen.

In de loop van de volgende jaren zal het comité in detail een plan uitwerken waarin de visie hard wordt gemaakt. Er zal naar oplossingen worden gezocht voor problemen die zich op het terrein kunnen voordoen en men zal hier in de mate van het mogelijke rekening mee houden. Dit vraagt tijd. In het projectuitvoeringsplan zullen het detailplan en de oplossingen samen worden gelegd en op elkaar worden afgestemd. Pas dan zal duidelijk worden wat concreet in het gebied zal gebeuren. Dit plan zal nogmaals aan een openbaar onderzoek worden onderworpen. Voor de openbaarheid van de inrichting van natuurprojecten is dit een goede zaak.

De ruimtelijke bestemming blijft de juridische randvoorwaarde voor alle ingrepen aan de hoeve Hinnemeure. De vrijwaring van de planologische rechten van de landbouwbestemming van deze hoeve en het omliggende weiland moet in dit kader worden gezien. De hoeve zou gedeeltelijk als uitvalsbasis voor arbeiders en materiaal worden gebruikt en gedeeltelijk om bezoekers te ontvangen. De 6 hectare weiland zou als weiland behouden blijven. Men wil er hooiland met nabegrazing van maken dat door landbouwers via vrijwillige beheersovereenkomsten wordt gerealiseerd. We raken niet aan de planologische bestemming.

Dua

De hoeve is een geklasseerd monument. Het hergebruik van deze gedesaffekteerde hoeve zal rekening houden met de beheersdoelstellingen van het natuurinrichtingsproject. Er zal een functiewijziging worden aangevraagd via een bouwaanvraag op basis van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. De gemachtigde ambtenaar zal een gemotiveerd advies moeten verlenen alvorens men dit kan doorvoeren : het gaat immers om een afwijking van de voorschriften van het gewestplan. De administratie moet zich uiteraard onderwerpen aan de beslissing die voortvloeit uit de wetgeving die hier van toepassing is.

De functie van de omliggende gronden wordt eveneens onderzocht. Ze kunnen worden gebruikt voor het omzetten van landbouwgronden in natuurgebied. Dit 'uitruilen' wordt geregeld in het projectuitvoeringsplan, dat in een volgende fase wordt uitgewerkt. In afwachting van een mogelijke uitruiling zal nader worden onderzocht hoe de gronden het best worden gebruikt. Het voorlopig toekennen van een gebruiksrecht aan landbouwers is bijvoorbeeld een mogelijkheid.

Bij de invulling van de natuurbestemming zal naar oplossingen worden gezocht die aan de individuele bedrijfssituatie zijn aangepast. Buiten het uitruilen van gronden zijn er nog andere mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld het aankopen van gronden, het uitbetalen van een vergoeding voor waarde- of gebruiksverlies of het inschakelen van de landbouwers in het beheer van het gebied. Dit kan niet los van het totale pakket worden gezien.

Bij de bespreking van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ontstond grote discussie over de locatie van de natuurgebieden. Er werd gekozen voor locaties die minstens 90 percent in groengebied liggen, maximum 10 percent mag in landbouwgebied liggen. De vraag kwam van de landbouwsector zelf, omdat men via deze 10 percent gronden kon uitruilen. Er zijn namelijk natuurinrichtingsprojecten in zeer waardevolle gebieden, waar landbouwers nog bedrijfsgronden, zoals weilanden, bezitten. De overheid moet hier een oplossing aanbieden via aankoop, beheersovereenkomsten, of het uitruilen van gronden.

Bij de wijziging van het decreet natuurbehoud, dat in september aan de regering wordt voorgelegd, zal worden nagegaan of deze 10 percent niet moet worden uitgebreid. Het percentage is namelijk te

klein om een bevredigende oplossing te vinden voor de landbouwers wiens gronden in natuurgebieden liggen. Men zou ook de rol van de Vlaamse Landmaatschappij zodanig kunnen uitbreiden dat zij een grondbank wordt waar op een zeer actieve manier gronden geruild kunnen worden. Dit speelt in het voordeel van zowel de natuur als van de landbouwers. Dit is een voorwerp van discussie die naar aanleiding van het decreet natuurbehoud zal worden gevoerd.

De prijs die voor de hoeve is betaald zal ik niet vernoemen omdat dit zo werd overeen gekomen. De VLM heeft deze afspraak met de eigenaars gemaakt. De betaalde prijs is niet richtinggevend voor de aankoop van gronden in het projectgebied, omdat het om een gebouw gaat met een grote kavel er omheen. Deze prijs kan niet als vergelijkingspunt worden gehanteerd voor een prijsbepaling in de onmiddellijke omgeving.

Naast de hoeve Hinnemeure werden nog twee percelen met een totale oppervlakte van 1 hectare via het recht van voorkoop aangekocht. Er werden in de regio nog niet veel gronden aangekocht.

Over de afbakening is veel gediscussieerd. Decreet is voorzien dat er over de blok grens geen openbaar onderzoek komt. Er is een voorstel van de administratie over de begrenzing van een natuurinrichtingsproject. Het wordt voorgelegd, goedgekeurd en gaat vervolgens in openbaar onderzoek. Dit is in feite geen probleem. Het is niet omdat een bepaalde grond zich in zo'n gebied bevindt dat men daar iets mee onderneemt. Ik heb dit verschillende malen aan de mensen duidelijk gemaakt.

Wel moeten op een bepaald moment logische grenzen aan een natuurinrichtingsproject worden getrokken. Er wordt steeds uitgegaan van de vraag hoe in een bepaald gebied de natuurwaarde kan worden verhoogd om vervolgens een bepaald actieplan op te stellen. 10 percent kan in zo'n gebied liggen en precies daarover zijn sommige mensen ongerust. Van de 883 hectare van het projectgebied ligt 803 hectare in een groene bestemming. Er zijn bewust een aantal percelen opgenomen die hoger gelegen zijn dan de Dijlevallei, omdat niet alleen de vallei belangrijk is, maar ook het aansluitende landschap. Een van de doelstellingen van het project is net de relatie van de vallei met de plateaus herstellen en werk maken van verbindingszones naar de omliggende bossen om de migratie van dieren te vergemakkelijken. De 10 percent andere bestemmingen betreffen hoofdzakelijk percelen die in agrarisch gebruik zijn. Met het oog op uitruil

Dua

is dit zeer interessant, in zoverre er tenminste gronden vrijkomen.

De selectie van deze 10 percent gebeurt op basis van het feit of het gebied in de onmiddellijke nabijheid van de Dijlevallei ligt. Uit een landbouw-economische studie bleek dat de kans dat er gronden te koop worden aangeboden die vrij van pacht zijn relatief groot is ten opzichte van de omliggende gronden. Men heeft een keuze gemaakt op basis van de mogelijkheden van uitruil. Het actuele gebruik van de gronden is landbouw en de gewestplanbestemming is agrarisch gebied. Dit maakt het geschikt voor uitruil van landbouwgebruik in de vallei.

De afbakening moet op basis van kadastrale percelen worden vastgelegd, maar hierdoor ontstaan soms onlogische grenzen. Een aantal percelen die gedeeltelijk in woongebied of een andere niet-groene bestemming en gedeeltelijk in groengebied liggen, kunnen op die manier juist binnen het projectgebied terechtkomen. Het is zeker niet de bedoeling dat huizen worden afgebroken, zoals sommige mensen vrezen. Misschien moet een en ander worden bekeken bij de wijziging van het decreet natuurbehoud.

In één zone zijn woningen opgenomen in het projectgebied. Het zijn percelen die in de onmiddellijke buurt liggen van het tracé van een fietspad dat als maatregel in het projectrapport werd voorgesteld. Mijn diensten zijn hier erg onvoorzichtig geweest. Men heeft als een mogelijk tracé een stippellijn getrokken die door de tuin van mensen loopt. De stippellijn duidt enkel een mogelijkheid aan, die niet noodzakelijkerwijze moet worden gerealiseerd. Mensen zien nu overal fietspaden door hun tuin lopen. Mevrouw Merckx kent duidelijk goed de animositeit die in de streek heerst. Het is zeker niet de bedoeling maatregelen te nemen die het gebruik van de tuin bemoeilijken. Er moet wel in de buurt een fietspad komen. Er zijn twee of drie mogelijkheden voorgesteld.

Bepaalde gemeenten willen op hun gronden absoluut een fietspad aanleggen. De gewestelijke administratie wil per se een fietspad naast de gemeentelijke weg. Dit is een verkeerd vertrekpunt. Er moet een fietspad komen op de juiste plaats. In het voorstel werden de drie mogelijkheden aangegeven. Als men bij een planning de bevolking wil betrekken moet men de alternatieven aangeven. Openbaarheid van bestuur is hier zeker geldig. De projectgrens werd bekendgemaakt in een ministerieel be-

sluit dat werd gepubliceerd. Dat is voor iedereen raadpleegbaar, al is het Belgisch Staatsblad niet het beste instrument. Men levert wel grote inspanningen door allerlei krantjes aan de bevolking uit te delen.

In het projectrapport is in aanpassingen voorzien die betrekking hebben op de toekomstmogelijkheden van de landbouw in de Dijlevallei in relatie tot de vooropgestelde natuurdoelen. Intensieve landbouw wordt moeilijk verenigbaar geacht met natuurdoelstellingen, zeker in groengebieden. Wel wordt aangegeven dat het inschakelen van de landbouw bij het tot stand brengen van het natuurstreefbeeld mogelijk is en in bepaalde zones zelfs wenselijk. Verweving tussen landbouw en natuur is in bepaalde zones, behalve misschien in moeraszones, perfect mogelijk.

Er werd een landbouw-economische studie uitgevoerd en de conclusies zijn in het projectrapport overgenomen. De comité- en de commissieleden hebben het projectrapport ontvangen. Er is afgesproken eerst een toelichting te geven en daarna aan alle leden die dit wensen een kopie te bezorgen. De toelichting is gepland voor september 2001. Werd dit omwille van financiële redenen zo gepland?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Er zijn tal van redenen gegeven en excuses aangedragen om het rapport niet te geven.

Minister Vera Dua : Ik wil erop aandringen dat iedereen die dit wenst de garantie moet krijgen om het rapport te ontvangen. Men zal de impact van de maatregel op de landbouw grondig onderzoeken en daarmee rekening houden.

De gronden van Don Bosco zijn wel degelijk groengebied volgens het gewestplan. Zonevreemdheid is niet te wijten aan het natuurinrichtingsproject, maar aan het feit dat er geen overeenstemming is met het gewestplan. Dit probleem kan niet worden opgelost via het natuurinrichtingsproject. Er is niet in maatregelen voorzien die de speelpleinwerking op de gronden van Don Bosco in het gedrang brengen. Het natuurinrichtingsproject wijzigt niets aan de gewestplansbestemming. Het probleem van zonevreemdheid moet met instrumenten van ruimtelijke ordening worden opgelost.

Er worden recreatieve paden aangelegd. Hieronder vallen de knuppelpaden en een functioneel fietspad. Het opbreken van niet-functionele wegen of de aanpassing van de verharding en het aanleggen van verkeersdrempels is gepland. De afdeling

Dua

Wegen en Verkeer is over de aanleg van dit fietspad gecontacteerd, en er is een vertegenwoordiger van de afdeling opgenomen in het projectcomité. Dit moet overlapping vermijden. Op 3 juli werd een overlegvergadering over het fietspad gepland samen met de afdeling Wegen en Verkeer, de gemeenten Huldenberg en Bertem, de afdeling natuur en de Vlaamse Landmaatschappij. In het projectrapport is de aanleg van een fietsverbinding van Leuven naar Neerijse als maatregel opgenomen. De afdeling Wegen onderzoekt de mogelijkheid van een fietspad naast de gewestweg. Het is niet de bedoeling dat we drie fietspaden aanleggen.

Het comité en de commissievergadering hebben alle bezwaarschriften individueel besproken. Na goedkeuring van het ministerieel besluit tot vaststelling van de maatregelen en uitvoeringsmodaliteiten, zullen alle bezwaarindieners een brief krijgen met het antwoord op hun bezwaar. In dezelfde periode is het de bedoeling om een tweede natuurinrichtingskrantje te verspreiden dat apart aandacht zal besteden aan de verschillende bezwaren.

De verandering van de perimeter van de natuurinrichtingsprojecten kan zorgen voor een wijziging van het decreet natuurbehoud. Deze projecten zijn belangrijke instrumenten. Het is zeker niet onze bedoeling om er met een zware voet in te gaan, maar in overleg met de bewoners na te gaan welke maatregelen nodig zijn om de natuurwaarden te verhogen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik blijf betreuren, mevrouw de minister, dat u geen voorstander bent van een openbaar onderzoek over de afbakening van de blokgrenzen. In het kader van de wetgeving over de ruilverkaveling is er een openbaar onderzoek over de afbakening van de blokgrens. Men had heel wat bezwaren en commotie in dit dossier kunnen vermijden. Ik onderschrijf dat de natuurinrichtingsprojecten belangrijke instrumenten zijn. U had de heer Denys beloofd om voor het reces een evaluatienota op te vragen bij de VLM op basis van de ervaring over ruilverkaveling, landinrichting en natuurinrichtingsprojecten. Het is noodzakelijk dat we over dit document beschikken voor we discussiëren over eventuele wijzigingen aan het decreet natuurbehoud. Zo kunnen we het goede uit de verschillende instrumenten behouden en aan elkaar koppelen.

De voorzitter : Als de nota beschikbaar is, gaan we dat zoals afgesproken koppelen aan een bezoek ter plaatse om ons te vergewissen van de verschillende invalshoeken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Over de afbakening zou een openbaar onderzoek moeten gebeuren. Wanneer wordt in het kader van het ruimtelijk structuurplan die 850.000 hectare agrarisch gebied afgebakend ? Zolang dit wordt vooruitgeschoven, kan men blijven zeggen dat binnen dat gebied landbouwbedrijven in natuurgebied liggen. Die afbakening is dringend noodzakelijk.

Het verheugt me, mevrouw de minister, dat u alle bezwaarindieners persoonlijk op de hoogte zult brengen van de wijze waarop u met de bezwaren zult omgaan. Als de VLM gronden met een landbouwbestemming aankoopt, ben ik blij dat ze zullen dienen voor het uitruilen van gronden en voor de inschakeling van beheer door landbouwers. We zullen het project op de voet volgen, want het is belangrijk dat de woorden in daden worden omgezet.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mevrouw de minister, een andere mogelijkheid is om een landbouwer in dienst te nemen in het project, omdat heel wat gronden al eigendom zijn van de VZW Natuurreserveaten, de Wielewaal, de gemeente, enzovoort. Een ambtenaar van uw administratie vraagt of u deze modaliteit wilt onderzoeken omdat u op die manier tot een akkoord kunt komen met de landbouw. Dit gaat verder dan de beheersovereenkomst over het perceel dat men destijds pachtte. Zo kunt u aandacht besteden aan uitbollende landbouwers die een bepaalde infrastructuur hebben en die ze bij loonwerk in die projecten kunnen gebruiken, ook bij gedeeltelijke indienststelling. De landbouwers zouden dit zeer waarderen en het zou veel problemen oplossen.

Minister Vera Dua : Volgens het decreet natuurbehoud moet ik voor het afbakenen van natuurgebieden sneller werken dan de einddatum van het ruimtelijk structuurplan mogelijk maakt. We moeten een en ander gelijktijdig doen om niet in de problemen te komen. Voor de VEN-gebieden is de afspraak dat er 80.000 hectare consensusgebied, dat niet is opgenomen in de gewenste agrarische structuur, als VEN (Vlaamse Ecologisch Netwerk) wordt afgebakend. We plegen in de komende dagen overleg met de landbouworganisaties, die hun gegevens over landbouwgebruik zullen confronteren met de eerste voorstellen.

Dua

Er zijn ook nog veel landbouwers die maïs telen in gebieden die als natuurgebied in het gewestplan staan. Als dat verbindingszones zijn tussen zeer belangrijke natuurgebieden moeten we daar een oplossing voor vinden. We zullen in twee stappen werken. We zullen in ieder geval overleggen en in het kader van de wijziging van het decreet natuurbehoud zal er misschien een openbaar onderzoek zijn naar de afbakening van de VEN- en groengebieden.

Mijnheer Lachaert, ik stel voor dat de ambtenaar een nota opstelt en mij opstuurt. Er moeten mensen worden aangeworven om het onderhoud te doen. Als een landbouwer zich kandidaat stelt, verliest hij zijn statuut als landbouwer en wordt hij contractueel arbeider voor de overheid. Het lijkt me logisch dat als er werken moeten worden uitgevoerd, we iemand nemen die het gebied goed kent. We mogen dat echter niet voorstellen als de oplossing voor landbouwers in natuurgebieden.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Merckx werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 11 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 11.05 uur.*

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ontmanteling van de VMH en de besteding van de opbrengsten ervan

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de ontmanteling van de VMH en de besteding van de opbrengsten ervan.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag is ingegeven door verklaringen in de media en vooral door een artikel in het meinummer van Trends. In de loop van 2000 is het dossier in een stroomversnelling gekomen op grond van twee parallelle systemen. Het eerste systeem was een vrij vernietigend rapport vanuit Europa eind 1999, begin 2000 over de waterzuivering. Daar werden actuele vragen over gesteld, de Vlaamse regering heeft er zich over beraden en in mei 2000 werd een nieuwe regeringscommissaris aangesteld met een duidelijke opdracht.

Het tweede systeem was de onderzoekscommissie Scheepskredieten, die bepaalde pijnpunten heeft blootgelegd bij investeringsmaatschappijen waar de Vlaamse overheid in hoofdzaak in participeerde. Men heeft toen reeds de VMH willen vereffenen, maar dat is niet gebeurd. Men heeft zich dan beperkt tot Gimvindus.

Het is de bedoeling om de VMH te ontmantelen, de overheidsparticipaties te privatiseren en met de opbrengst ervan het milieubeleid op te drijven. Deze beleidsbeslissingen zouden het rechtstreeks gevolg zijn van het rapport van de nieuwe regeringscommissaris die werd aangesteld in mei 2000, en dat werd overgemaakt aan de Vlaamse regering op 20 april 2001. Die regeringscommissaris heeft slechts een eenvierde opdracht. In zo'n groot systeem met een balanstotaal van 50 miljard frank leek me dit hallucinant. Daarom heeft zijn rapportering waarschijnlijk een jaar geduurd.

Hoe komt het dat de vorige regeringscommissaris die daar 5 jaar heeft gezeten, daarover nooit enig signaal heeft gegeven aan de toenmalige Vlaamse regering ? Het rapport van de regeringscommissaris staat haaks op wat sommigen vroeger hebben willen voorhouden, namelijk dat in de VMH alles peis en vree was. Door een te grote greep van de politiek vroeger heeft men op een bepaald moment gedacht er goed aan te doen de politiek uit die systemen weg te halen, VOI's op te richten en hen een vrij grote zelfstandigheid te geven. Dat is geen goede oplossing gebleken. Ik vraag dan ook aan de Vlaamse regering om niet naar het andere uiterste over te hellen en de politiek een te grote greep te laten hebben.

In de VMH spelen enorm grote publieke, maar ook privé-belangen. Daarom moeten we omzichtig te werk gaan. De VMH was een beleidsinstrument, een participatiemaatschappij, een investeringsmaatschappij. De Vlaamse regering wil voor de

Bogaert

ontmanteling van de VMH terecht lessen trekken uit het vereffeningsscenario van Gimvindus.

Op een bepaald moment hoorden we via de pers van een bepaald afscheidsscenario waarbij de overheid afscheid neemt van de VMH op verschillende niveaus. Men had oorspronkelijk de bedoeling om de holding type 1, met Aquafin, Aquaplus en Indaver, snel te creëren om daarmee miljarden te kunnen binnenhalen om een opgedreven milieubeleid te voeren. Zowel van privé- als van publieke zijde heeft men ingezien dat een te snelle privatisering en/of beursgang zeker niet aangewezen is. Het voldoet niet om te verwijzen naar het GIMV-dossier, inhoudelijk is het voor de sector en voor de opdracht zeker niet belangrijk om daar nu mee te starten. Daarom opteert men ervoor om Aquafin, Aquaplus en Indaver voorlopig te parkeren in een grote participatiemaatschappij waarover de Vlaamse overheid 100 percent controle heeft.

Indien men ooit overgaat tot een gedeeltelijke privatisering of beursgang, dan kan men vanuit het Vlaams parlement geen enkele vraag meer stellen en niet interpellieren. De regels van de beurs staan haaks op de regels van de parlementaire democratie.

In holding type 2 participeren de middelgrote privé-partners. Ik vel geen oordeel over het verleden. Er zijn goede en minder goede dossiers, er zijn politiek gestuurde dossiers, er zijn verdedigbare dossiers. Als we nu alles te gelde zouden maken, komen we aan een bedrag van ongeveer 600 miljoen frank. Aangezien de meeste bedrijven zich in de startfase bevinden, zou er voor de overheid een substantiële meerwaarde zijn.

In het huidige scenario opteert men voor 600 miljoen frank vlugge opbrengsten. Dat brengt ons bij de participatie type 1, kleine participaties in een aantal bestaande KMO's. Als men de relatief kleine KMO's contractueel verplicht de overheidsparticipatie over te nemen, moet men zich afvragen of dat contractueel verplicht kan worden gesteld, en of dat financieel haalbaar is voor die kleine bedrijven. Het zou te gek zijn dat we op papier 140 miljoen frank kunnen innen, om dan 8 faillissementen of 10 claims te hebben. Ik vraag aan de Vlaamse overheid om hier rekening mee te houden.

De Vlaamse regering zal de fondsen van de participatie type 2, de CEEEIF (Central and Eastern European Environmental Investment Fund) en de SEV (Sustainable Energy Ventures) behouden. Dat is een goede beslissing.

De realisatie van de grote participatiedossiers zou men over 2 à 5 jaar spreiden en onderbrengen in een participatiemaatschappij. Naargelang de beursgang van GIMV, de markt, de zelfregulering van de sector en de invloed van Europa zou men tot verkoop overgaan.

De middelgrote participaties zou men zo vlug mogelijk van de hand willen doen en met de opbrengst een fonds oprichten voor bodemsanering. De vraag hierbij is of dit al dan niet buiten de OVAM gebeurt. De opbrengst werd op 600 miljoen frank geschat. Dit is niet veel. Gaat het om een incentive bedrag ?

De opbrengst van de kleine participaties, geraamd op 140 miljoen frank, zou een fonds vormen waarbij de incentives vanuit allerlei spin-offs voor innovatie door de overheid voor 50 percent kunnen worden betoelaagd. Ik vraag omzichtigheid en transparantie om dit soort PPS-formules mogelijk te maken.

Zijn de vermelde afscheidsscenario's per soort participatie de meest geschikte om het meest optimale rendement te behalen ? Ik hoorde dat voor elk dossier het algemeen belang, de belangen van overheid en bevolking moeten worden gerespecteerd. Is dit hier ook het geval ?

Binnen welke termijn voorziet men in de realisatie van de grote participaties in de gemengde maatschappijen ? Werd onderzocht hoe verschillend de opbrengst is tussen een exit op dit ogenblik en een exit in de toekomst ? Werden de risico's ingeschat van de exit uit kleine participaties zoals de KMO's ? Ik denk aan faillissementen of schadeclaims.

Het nieuwe fonds voor bodemsanering wordt gespijsd met de opbrengst van de realisatie van de middelgrote participaties. Bestaat er een lijst van ? Is dit fonds uitdovend of wordt het bijgespijsd ? Hoe zal dit fonds gerealiseerd en beheerd worden ?

Het nieuwe fonds voor giften wordt gespijsd met de opbrengsten van de verkoop van kleine participaties. Hoe denkt men dit fonds te realiseren en te beheren ?

De heer Patrick Lachaert : Wij zijn blij met de steun van de collega's, maar vooral met het feit dat over dit voorstel wordt gepraat. Het werd een hele tijd geleden ingediend en in de wandelgangen hebben we opgevangen dat het virtueel zou zijn gerealiseerd. Het voorstel, dat nog niet geagendeerd is,

Lachaert

werd reeds ingediend en is persklaar. Het is goed er iets over te horen. Wij vragen de status questionis over dit punt.

Ons doel is niet de afbouw van het milieubeleid of de inkrimping van de middelen voor milieu, maar wij wensen meer milieu met een goede besteding van de middelen. Ik refereer hier aan het verslag van de regeringscommissaris. Ik begrijp niet dat de vorige regeringscommissaris daar geen verslag heeft over uitgebracht.

Welke taak krijgt de overheid en welke middelen moet zij aanwenden, als de VMH op een of andere wijze wordt ontmanteld? Zelfs indien ons decreet de facto is gerealiseerd, moet er toch nog een debat over worden gehouden. Welke toekomstvisie houden we er op na? Het zou goed zijn de zaken eenvoudig te houden en er niet teveel instanties bij te betrekken. Eén bepaalde instantie zou de nodige incentives op het vlak van milieu kunnen geven en over welbepaalde middelen beschikken. Dit moet ook in de commissie voor Milieu worden uitgepraat, zo niet is er onvoldoende inspraak mogelijk.

De heer Paul Wille : Het is goed de frustratie over de grote stilte over ons voorstel van decreet te doorbreken. Het betekent bespreekbaar maken, wat moeilijk bespreekbaar is. De discussie over de manier waarop de Vlaamse regering hiermee omgaat, is niet alleen een zaak van procedure maar ook een strategie. Ingaan op ons voorstel van decreet in zijn geheel of in delen, zou de uitvoering ervan sneller doen verlopen dan indien de regering dit dossier opneemt en advies moet vragen bij de Raad van State. Het is een keuze. In de mate dat het beleid inziet dat iets al dan niet snel moet gebeuren omdat het beter niet dan wel doorgang vindt, is dit een eerste stap om het al dan niet te doen.

De raad van bestuur van de VMH is nog altijd in functie. Wat gebeurt er met alles wat de raad van bestuur nog in de rand doet of mag doen als men met de indiening van dit voorstel van decreet rekening houdt? Voor mij is het niet evident om alles wat men de laatste maanden en jaren heeft gedaan door te zetten.

De redenering van de heer Bogaert over de bestaande structuren wil ik even becommentariëren. Het gaat om zaken die nu misschien niet veel om het lijf hebben, maar binnen tien jaar waarschijnlijk wel. Einbildung ist auch eine Bildung. Als het zo is dat de heer Bogaert gelijk heeft – en dit wordt

door marktconforme gegevens mee onderbouwd – dan zal dit geen enkel privé-bedrijf ervan weerhouden om met eenzelfde talent als de heer Bogaert te zien dat dit nu reeds te koop is voor meer dan de intrinsieke of boekhoudkundige waarde. Men mag bij deze discussie niet vergeten dat wij als overheid in dit soort structuren participeren en dat de marktverstoring hierdoor is ontstaan. Het is inderdaad beter ons in de toekomst bezig te houden met wat milieubeleid daadwerkelijk moet zijn, in plaats van met het ‘voorbij’ milieubeleid.

Met wat de heer Lachaert, ikzelf en de VLD hebben aangebracht, moet het duidelijk zijn dat het ons niet gaat om de vermindering of het op gelijk niveau houden van de milieumiddelen. Nieuwe uitdagingen zijn reeds aangekondigd en er zullen in de toekomst meer middelen voor milieu nodig zijn.

Ik heb in een persartikel over de verwezenlijkingen van de participatiedossiers gelezen. Ik wil wijzen op de specificiteit van elk van deze vereffeningen. Bij bepaalde vereffeningen is er sprake van recht van voorkoop, bij andere niet. De juridische discussie hierover moet zo snel mogelijk worden gevoerd. Ze wordt op dit ogenblik uiteraard door privé-bedrijven gevoerd, maar moet hoe dan ook eveneens door de overheid worden gevoerd. Wanneer alle partners, ook privé-partners, van een vennootschap akkoord gaan over de scenario's die zich aandienen wanneer aan die vennootschappen een einde wordt gesteld, dan is de enige correcte manier van werken dat elke partner zich aan het afgesproken scenario houdt. Ik vraag dat hier zeer correct zou worden mee omgesprongen.

Ten slotte wil ik nog een parallel trekken tussen de vereffening van Gimvindus en mogelijke scenario's voor de VMH. Indien het de bedoeling is om een aantal van de activiteiten te ‘parkeren’, door een paar van de goede vrienden van de VMH in de nieuwe raden van bestuur te zetten, dan is dit buiten de waard gerekend. Ik denk niet aan welbepaalde mensen, maar het zou deontologisch bijzonder moeilijk zijn. Ik heb mijn bedenkingen bij zo'n ‘parkeergarage’. Ik zou het niet deontologisch verantwoord vinden indien men in de nieuwe structuren ofwel aandeelhouders terugvindt van vennootschappen ofwel bestuurders van structuren die wij juist proberen te reoriënteren.

De heer Jef Van Looy : Ik heb een vraag over de procedure van dit dossier. Ik veronderstel dat hierover nog een debat wordt gevoerd. Komt het verslag van de regeringscommissaris ook nog ter sprake?

De voorzitter : De gestelde vragen zijn veel ruimer dan de vragen om uitleg. Als het voorstel van decreet van de heren Wille en Lachaert hier nog niet aan bod is gekomen, is het omdat het volgens het reglement wordt geagendeerd en er omwille van de zaak Sauwens en nog andere perikelen oponthoud is ontstaan. Als men de voorrang zou aanvragen, kan de commissie beslissen dit toch te agenderen. Dan moeten wel de nodige stappen worden ondernomen. Ik wacht op een initiatief, zo niet wordt de gewone procedure gevolgd.

Minister Vera Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Het is zo dat de commissie zelf haar werkzaamheden regelt. Het is voor mij helemaal geen probleem om dit voorstel van decreet hier te bespreken. Ik ben het wel niet eens met een aantal zaken die er in worden vermeld. Ik wil wel nagaan of niet via het parlement decretale stappen kunnen worden ondernomen, die het dossier gunstig kunnen beïnvloeden.

Ik wil even de achtergrond van het dossier belichten. Naar aanleiding van de discussie over Gimvindus in het begin van de legislatuur, werd zeer vlug door het parlement en in de pers gesuggereerd om de VMH op te doeken. Ik heb toen gezegd, ondanks de kritieken van marktverstoring en concurrentievervalsing, omzichtig te werk te willen gaan. Elke stap moest naar mijn mening gefundeerd genomen worden. Onze eerste stap was een geschikte regeringscommissaris vinden die met de nodige kennis van zaken een duidelijke opdracht moest vervullen.

De vraag is hier gesteld waarom dit niet reeds vroeger gebeurde. De huidige noch de vroegere regeringscommissaris hadden de opdracht gekregen om te onderzoeken of alles wel wettelijk verliep. Ik heb aan de regeringscommissaris een andere opdracht gegeven, namelijk een grondige analyse van de werking van de milieuholding maken, nagaan of de VMH een goed instrument is en zien of geen aanpassingen nodig zijn. Het was niet de opdracht van de regeringscommissaris om te beslissen of de VMH moest worden opgedoekt.

Na enkele maanden kwam het rapport. De regeringscommissaris zou kunnen worden uitgenodigd om dit toe te lichten. Het zou goed zijn dit te doen op het moment dat de discussie in het parlement wordt gevoerd. De kritische analyse is gemaakt. Ik heb wel via de regeringscommissaris beroep aangekend tegen een bepaalde beslissing van de raad van bestuur en ingegrepen in de gewone gang van zaken. Het ging om een beslissing die absoluut on-

terecht was. Er werden vroeger reeds stappen ondernomen.

Uit het rapport van de regeringscommissaris bleek dat men effectief vragen kon stellen bij de werking van een gedeelte van de milieuholding. We mogen niet vergeten dat de parels van de milieuholding, namelijk Indaver en Aquafin, 83,5 percent van de portefeuille van de milieuholding vertegenwoordigen. De beslissingen over deze twee NV's zijn uiteraard zeer belangrijk voor het geheel.

Voor die twee holdings hebben we inderdaad de volgende beslissing genomen. De Aquafin-discussie werd gevoerd binnen de regering en loopt nu op haar einde in de commissie. We hebben beslist om het contract op te zeggen. We moeten echter wel nog twintig jaar langer met Aquafin in zee gaan. Tot mijn grote verbazing staat dat immers zo in de overeenkomst tussen Aquafin en de overheid. Ik heb uiteraard dat contract niet opgesteld. We zullen in elk geval proberen om die overeenkomst met Aquafin grondig bij te sturen in de richting van meer resultaatsverbintenissen in relatie tot de inkomsten die ze ontvangen van de overheid.

Aquafin is dus een aparte discussie. Ik ben het overigens niet eens met de voorstellen die terug te vinden zijn in het voorstel van decreet van de VLD, met name inzake het opnieuw 'veradministratiseren' van Aquafin. We zijn niet van plan om van Aquafin opnieuw een administratie te maken. (*Opmerking van de heer Paul Wille*)

Mijnheer Wille, u herinnert zich nog wel het Sobemap-rapport. De overheid heeft eerst geprobeerd om het water proper te krijgen. Het Sobemap-rapport heeft uitgewezen dat het één grote ramp was geworden. Men is dan in zee gegaan met Aquafin. Men heeft Severn Trent aangetrokken om de professionaliteit te garanderen.

Nu komen we tot de conclusie dat het om een slecht contract gaat. De beheersovereenkomst is absoluut nadelig voor de overheid. Daarover is uiteraard al jaren gediscussieerd in het Vlaams parlement. Mijns inziens heeft de Vlaamse overheid zich met die beheersovereenkomst absoluut laten rollen. Het is zeer moeilijk om dit op de juiste manier recht te trekken. We zijn daartoe pogingen aan het ondernemen en we hopen uiteraard dat we daarin zullen slagen.

Het is echter zeker geen oplossing om die zaak opnieuw aan de administratie te geven. Dan zullen we immers opnieuw enorm in de problemen zitten. De overheid moet in deze zaak regulerend, normerend

Dua

en controlerend optreden. De knowhow van de privé-sector moet echter zijn rol kunnen spelen. Zoals gezegd, is Aquafin dus een aparte discussie.

Wat Indaver betreft, zitten we al enigszins vast aan een beslissing van de raad van bestuur van Indaver van vroeger. Bij de fusie met de VLAR werd toen door de raad van bestuur afgesproken dat er een beursgang zou worden voorbereid. In die periode was het naar de beurs gaan nogal populair. Nu is dat iets minder. Laten we dus met zeer grote omzichtigheid inschatten in welke richting we kunnen gaan. De optie is in ieder geval dat het aandeel van de overheid zou verminderen. Ik ben er wel voorstander van om toch nog een zeer belangrijke minderheidsparticipatie te behouden. Op die manier hebben we nog een zekere impact op de beslissingen die daar worden genomen. Ik denk dan vooral aan het aspect van de verkoop. Onze uiteindelijke doelstelling is immers dat wat er ook met Indaver gebeurt, dit niet mag leiden tot de versterking van een monopoliesituatie van één groep of van een beperkt aantal groepen. Volgens mij hebben we daarover wel een consensus kunnen bereiken.

Voor het overige zitten we inderdaad met de verschillende participaties in de verschillende types. Daarover stelt het rapport van de regeringscommissaris zeer duidelijk dat er grote vragen kunnen worden gesteld over de relevantie ervan. Dat geldt in bijzondere mate voor de kleinere participaties, waarbij het de bedoeling was van de milieuholding om opstartende en zeer goede initiatieven een soort injectie te geven en via een participatie levensvatbaar te maken.

De analyse daarvan is duidelijk. In een aantal gevallen waren het helemaal geen goede initiatieven. De overheid kan in zulke gevallen de zaken uiteraard niet blijven recht trekken. Andere initiatieven waren wel interessant, maar de regeringscommissaris stelt daarover als conclusie dat daarvoor ook geld op de privé-markt beschikbaar is. De heer Wille heeft dat ook al gezegd. De mensen die geld willen investeren, zijn slim genoeg om te weten waar er interessante initiatieven zijn. Die markt zal dus zichzelf wel regelen. Ten slotte zijn er dan nog enkele erfenissen uit het verleden, zoals participaties in stortplaatsen en dergelijke zaken meer. Mijns inziens is de tijd voorbij dat de overheid daarin participaties moet nemen. Dit kan gerust gevaloriseerd worden.

Mijnheer Bogaert, dat is dus de algemene situatie. Ik spreek me niet uit over de mogelijke waarde bij

een vereffening van een aantal zaken. Dat zullen we moeten afwachten. We moeten ook goed onderzoeken wat juridisch kan en niet kan. In een aantal NV's is er duidelijk aangegeven wat er moet gebeuren als er beweging komt in de aandelen. Men kan dat dus niet zomaar op de markt gooien. Men zal goed juridisch moeten nagaan op welke manier dit zal gebeuren.

De definitieve beslissing over het dossier zal waarschijnlijk morgen worden genomen. Binnen de regering hebben we wel al een eerste discussie hierover gehad. In die zin kan ik dus wel al over een aantal zaken vrijuit spreken. Over hoe het nu precies zal worden aangepakt, zal ik toch nog de definitieve beslissing van de regering moeten afwachten. In elk geval is mijn voorstel om in een aanpak te voorzien zoals onder andere bij Gimvindus is gebeurd, waarbij men een zeer beperkte, krachtdadige raad van bestuur aanstelt, die de opdracht krijgt de regeringsbeslissing uit te voeren. In die raad van bestuur moeten we de juiste mensen plaatsen, om ervoor te zorgen dat alles op een goede en juridisch sluitende manier wordt afgehandeld, en uiteraard ook op de voor de gemeenschap meest voordelige manier.

Ik zeg heel kort iets over het CEEEIF : via dat fonds wordt er gewerkt aan milieu-investeringen in de Oostbloklanden. Voorlopig is beslist om dit niet te valoriseren. Men krijgt immers heel wat signalen dat het toch nogal belangrijk is als kanaal voor de Vlaamse milieuparticipatie om op die manier voet aan de grond te krijgen in de Oostbloklanden. Voor mij vormt het geen probleem als dat eventueel zou verdwijnen. Het gaat hier echter om een aangelegenheid op het vlak van buitenlands beleid. De Vlaamse minister-president mag dus zelf beslissen wat hij daarmee doet. Voorts is er ook nog het Energiefonds SEV. Daar zitten we ook weer vast in een fondsstructuur, waarin onder meer de Wereldbank participeert. In dit geval is het een taak voor de minister bevoegd voor Energie om dat eens te onderzoeken. Hij kan dan beslissen wat hij daarmee doet.

Normaal gezien is het niet de bedoeling om in de eerste fase deze twee zaken te liquideren. Voorlopig worden ze inderdaad wel ondergebracht bij de PMV. Daar blijven ze dan in afwachting van een eventuele andere constructie. Hetzelfde geldt trouwens voor Aquafin en Indaver, die ook gearpand zouden worden bij de PMV. Uiteindelijk leidt dit alles ons tot de conclusie dat een aparte holdingstructuur op zich overbodig is. We moeten echter wel een oplossing vinden voor de mensen die daar nu tewerkgesteld zijn.

Dua

Over de mogelijke nieuwe fondsen zou ik me nog niet echt willen uitspreken. Mijns inziens is er wel al één grote consensus : als er op basis van dit dossier middelen worden gegenereerd, dan gaan die integraal naar leefmilieudoelinden. Daarna kunnen dan we de rest van de discussie voeren. Ik ben wel vragende partij om in het kader van de bodemsanering extra inspanningen en extra fondsen te ontvangen. Daar willen we met PPS-constructies werken.

Dan is er nog het beleid om milieu-innovaties te stimuleren. Ik zal samen met minister Van Mechelen nagaan op welke manier we dit kunnen doen. Zelf zou ik dit in ieder geval niet meer via participaties doen. We kunnen wel bepaalde interessante initiatieven stimuleren. Als we in dit verband steun geven aan bepaalde initiatieven, dan is het zeker de bedoeling om dat te doen op basis van echte managementplannen en op basis van expertise. De beoordeling zal dus moeten gebeuren door echte experts. Die moeten nagaan of het inderdaad gaat om een initiatief dat een extra input van de overheid nodig heeft om dan met groot elan toekomstperspectieven te krijgen. Het mag dus zeker niet gaan om initiatieven die sowieso geen plaats hebben op de markt en zich enkel via overheidsgeld artificieel staande kunnen houden.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Morgen zal de Vlaamse regering dus een definitieve beslissing nemen.

Ik meen uit uw antwoord te mogen afleiden dat de Vlaamse regering zal kiezen voor een soort 'vereffeningsscenario' voor de VMH. De Vlaamse regering gaat er dan van uit dat de opbrengst minstens in verhouding moet staan tot de intrinsieke waarde. Als ik het goed voorheb, is men dus van plan om de SEV – waarin ook REEF zit – voorlopig te behouden, gelet op de gemaakte afspraken daaromtrent. Een versmalde raad van bestuur zal de zaak energiek begeleiden, zoals ook bij Gimvindus het geval zal zijn.

U stelt dat we de discussie over het financiële aspect nu beter beperken tot de afspraak dat de opbrengsten naar milieu moeten gaan. Hoe dat dan precies moet gebeuren, zal op een later tijdstip worden uitgedokterd, waarbij de commissie en het parlement zeker en vast betrokken zullen worden.

Het is inderdaad onbegrijpelijk dat de overheid destijds die beheersovereenkomst is aangegaan. Nu zou men in zo'n geval bijna spreken van een leonisch beding, waarbij de kerk zeker en vast niet in het midden stond. Hoe dan ook, de problematiek van Aquafin is inderdaad een afgesplitste problematiek, die afzonderlijk moet worden behandeld.

Mevrouw de minister, ik wil u wel vragen dat, welke beslissing men ook neemt inzake valorisatie, er rekening wordt gehouden met de overheid, met de privé-partner – wie dat ook is – en met de uiteindelijke doelstellingen. Die drie pijlers moeten op een evenwaardige manier aan de basis liggen van welke beslissing ook. Ten slotte wil ik u nogmaals bedanken voor de uitleg die u hier hebt gegeven.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Bogaert, ik denk dat de milieuholding zeer zeker een functie gehad heeft. Voor een aantal zaken mogen we blij zijn dat de overheid in de milieusector initiatieven heeft genomen. Indaver was echt een initiatief om een einde te maken aan de afvalmaffia. Ik zou dus zeker niet willen dat hier nu het beeld ontstaat dat het allemaal zinloos en slecht is geweest. We moeten nu gewoon op een serene manier tot de conclusie komen dat de functie van de holding na jaren degelijk werk niet echt meer van toepassing is.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de minister, dergelijke negatieve zaken heb ik zeker niet willen insinueren.

Minister Vera Dua : U hebt wel iets gezegd over de beheersovereenkomst.

De heer André-Emiel Bogaert : Inderdaad, over dat aspect heb ik me wel kritisch uitgelaten. Trouwens, zou u zoiets nu nog aanvaarden ?

Minister Vera Dua : Nu niet, maar toen was dat logisch. Toen wou de overheid een rol van betekenis spelen in de hertekening van het milieulandschap.

De voorzitter : We zullen in de toekomst nog wel de gelegenheid krijgen om uitvoeriger over deze zaken te praten. Tot besluit van deze vraag om uitleg stel ik wel voor dat het verslag van de regeringscommissaris via officiële weg aan alle commissieleden wordt bezorgd.

De heer Wille heeft het woord.

Voorzitter

De heer Paul Wille : Mevrouw de minister, ik wil u vragen om in de komende weken en maanden aan het volgende te werken. De overheid zal uiteraard toch altijd zelf nog een gedeelte van de productie zelf moeten doen bij de uitvoering van het beleid. Alleen zijn we er nog altijd niet in geslaagd om die core business van de overheid op papier te krijgen. Dan pas zouden we immers op een klare en duidelijke manier kunnen beslissen wat de overheid al dan niet zelf moet doen, en in welke structuur dat dan moet gebeuren. Dat kan in de bestaande structuur gebeuren – eventueel met een substantiële minderheidsparticipatie -, maar het kan ook in een nieuwe vennootschap, die dan niet noodzakelijk commercieel moet worden bestuurd. Het feit dat de overheid iets moet doen waarmee altijd kosten gepaard gaan, is overigens geen reden om te stellen dat ze dit niet in concessie zou kunnen geven in de privé-sector.

Ik heb ten slotte nog een tweede korte opmerking. De optie die u neemt inzake de bodemsanering, is altijd een prioriteit geweest die we hebben ondersteund. We hopen dan ook dat er op dat vlak snel initiatieven zullen volgen.

Minister Vera Dua : Wat de core business betreft, wil ik toch nog het volgende zeggen. In de beslissing van de Vlaamse regering die nu vrijdag op de agenda staat, is aan het 'vereffeningsscenario' voor de VMH zeer duidelijk het engagement gekoppeld dat er een reguleringsinstantie van een zeer hoog niveau zal worden gecreëerd. Daarmee zal de privé-sector zowel op economisch als op ecologisch vlak gevolgd worden. Dat is de core business van de overheid. We hebben een onderzoeksproject lopen aan de KU Leuven om daaraan een decreetale basis te geven. Ik hoop dat we daarover in september een voorstel kunnen doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het rioleringsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Lachaert tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het rioleringsbeleid.

De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de NV Aquafin van 10 november 1993, die nu is opgezegd, maar nog twintig jaar zal lopen, wordt een aantal taken aan Aquafin toevertrouwd : het opmaken van technische plannen voor nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's), collectoren, pompstations, overstorten, persleidingen, prioritaire rioleringen en aanverwante activa, het exploiteren en financieren van deze installaties, het overnemen, aanpassen en verbeteren van bestaande installaties met uitzondering van de niet-prioritaire gemeentelijke riolen.

Hier wordt het begrip prioritaire riool ingevoerd. De prioritaire riool is bijna een rooilijn, een scheidingslijn tussen de gemeentelijke en de bovengemeentelijke bevoegdheid. Voor een gemeentebeheer is deze scheiding financieel significant. Een prioritaire riool wordt uitgevoerd en gefinancierd door Aquafin, voor een niet-prioritaire riolering kan men in het beste geval via subsidiëring tot 75 procent van de naakte rioleringskost bekomen. Als we ervan uitgaan dat de totale kost van de rioleringswerken zowat het dubbele bedraagt van de naakte rioleringskost, is het verschil voor de gemeentelijke financiën tussen een niet-prioritaire en een prioritaire riool zowat 62,5 procent van de kostprijs van het werk. Daarbij moeten dan nog de verdoken administratieve kosten worden gerekend voor het indienen van het dossier door de gemeente. Dat zijn kosten die de gemeente niet heeft als alles via Aquafin als prioritaire riool wordt behandeld. Het is daarom evident dat de gemeenten de

Lachaert

kat uit de boom kijken en wachten tot de riool op het Aquafin-programma komt.

De keuze van de gemeenten voor de prioriteiten wordt meer geïnspireerd door de staat van de weg dan door het belang van de riolering. Men kijkt niet eerst welke riolering moet worden gelegd, maar men wacht tot de weg moet worden aangepast.

Dit alles heeft een grote onderbelasting van de grote waterzuiveringsstations tot gevolg, met het bijkomend risico dat de EU-richtlijn niet wordt gehaald. De benuttingsgraad van de RWZI's in Vlaanderen bereikt geen 50 percent. Deze richtlijn stelt dat onder meer in agglomeraties van meer dan 2000 inwonersequivalenten uiterlijk tegen 31 december 2005 opvangsystemen voor afvalwater moeten worden gebouwd. Dat is niet lang meer.

Volgens de huidige definitie van prioritaire riool moet de gemeente zelf nog voor 120 tot 140 miljoen frank rioleringswerken uitvoeren. Deze investering is voor een gemeente gigantisch groot, zodat de wetgever in 1996 een systeem van subsidiëring heeft ingevoerd.

Nu de inhaalbeweging in verband met de bovengemeentelijke structuur via Aquafin op kruissnelheid is, moet de eerste prioriteit erin bestaan de huishoudelijke vuilvracht voor zuivering op de RWZI's te brengen. Dat is een daad van goed beheer. We zullen tegen eind 2005 voor ongeveer 100 miljard frank in collectoren en RWZI's hebben geïnvesteerd. Het mag niet dat de RWZI's in 2005 nog voor geen 50 percent worden benut. Ook niet als het RWZI's zijn die mooi zijn aangelegd en waar geen enkel inwonersequivalent is op aangesloten en waar het riet moet worden besproeid met water uit de gracht opdat het niet zou afsterven. We moeten een klare definitie van de verantwoordelijkheden opstellen die de gemeente moet toelaten haar deel van het werk te doen binnen de afgesproken termijnen.

De Vlaamse minister van Leefmilieu gaf in het document Strategische Opdrachten in de Waterzuivering van juni 2001 een nieuwe visie over de organisatie van het afvalwaterbeleid. Gebaseerd op deze visie worden tien opdrachten gedefinieerd. Opdrachten 3 en 8 proberen de bevoegdheidsverdeling tussen Aquafin en de gemeenten te onderbouwen. Aan Aquafin werd immers de opdracht gegeven om voor heel Vlaanderen een nieuw zoneringsplan op te stellen dat verfijnder is dan de huidige

ABC-zoning. Dit zoneringsplan zal aan de verschillende gemeentebesturen de mogelijkheid geven om voor elk perceel te bepalen of er een riolering komt of dat men het perceel zelf moet zuiveren.

Wie de financiering van de riolering op zich neemt, is evenwel niet bepaald in het zoneringsplan in wording. Het overnamepunt van een rioleringsstelsel is het punt waar de gemeentelijke bevoegdheid wordt overgedragen aan het Gewest. Vanaf dit punt draagt het Gewest alle investeringen en het beheer. Voor dit punt is het de taak van de gemeenten om de opvangsystemen aan te leggen en te onderhouden. Om gemeenten die in het verleden reeds veel rioleringen hebben aangelegd niet te straffen, moet dit overnamepunt overeenkomen met een zekere vuilvracht die ook niet te groot mag zijn om de correcte uitvoering binnen de door de EU gestelde termijnen niet in het gedrang te brengen.

Tevens moet het vernoemd overnamepunt worden gerealiseerd volgens de nieuwe inzichten – het verbeterd gescheiden stelsel – en volgens een conceptuele geïntegreerde eenheid. Om deze eenheid vast te leggen moeten de gemeenten op hun domein de gedetailleerde hydronautstudie uitvoeren, dus tot op niveau 4. Het is evident dat reeds bestaande hydronautstudies uitgevoerd door Aquafin, basisdiensten kunnen zijn en dat de gemeentelijke hydronauten een kwaliteitswaarborg krijgen om voor heel Vlaanderen eenzelfde methode voor de inventarisatie en de berekening te hebben.

Een eenduidig voorstel bestaat erin het overnamepunt tussen gemeentelijk en bovengemeentelijk te bepalen, bijvoorbeeld 100 inwonersequivalenten. De procedure die dit overnamepunt eenduidig vastlegt is de volgende : gebaseerd op het saneringsplan van Aquafin wordt bepaald welke strengen in de gemeente nog moeten worden gerioleerd ; gebaseerd op de gedetailleerde hydronautstudie van de gemeente worden deze strengen hydraulisch correct ontworpen met de nieuwe inzichten over gescheiden hemelwater en afvalwater ; van zodra de gemeente bijvoorbeeld 100 inwonersequivalenten centraliseert, wordt dit punt het overnamepunt en neemt het Vlaams Gewest de verdere verwerking op zich. Afhankelijk van het feit of men deze piste volgt, verschuift een belangrijk deel van de kostprijs van de gemeente naar het Gewest.

Mevrouw de minister, welke maatregelen zult u nemen om de definitie van prioritaire riolering te wijzigen in die zin dat er een duidelijke en realisti-

Lachaert

sche bevoegdheidsafbakening tussen Aquafin en de gemeente wordt gecreëerd, rekening houdend met hun beider expertise en financiële mogelijkheden ? Hoe zult u ervoor zorgen of minstens een incentive geven dat de gemeenten in staat zijn hun deel van de noodzakelijke investeringen, die 120 tot 140 miljard frank bedragen, naar behoren te kunnen uitvoeren ? Hoe zult u beletten dat bij de nieuwe indeling in zones de gemeenten zones voor zelfzuivering bestemmen om hun eigen investeringen te beperken ? Hoe zult u waarborgen dat de gemeenten op uniforme wijze en met spoedige resultaten een dringende prioriteit maken van de realisatie van gedetailleerde hydronautstudies ? Wat denkt u over de beleidsoptie om het overnamepunt tussen het gemeentelijk en het bovengemeentelijk niveau op 100 inwonersequivalenten te bepalen en welke zijn dan de budgettaire gevolgen ?

Ofwel moeten we de gemeenten financieel ondersteunen om die rioleringen te leggen volgens een concept, ofwel moet het Gewest dit zelf in handen nemen via Aquafin om verder te gaan dan de huidige opdracht om hetzelfde resultaat te bereiken en te vermijden dat op 31 december 2005 minder dan 50 percent benuttingsgraad wordt gehaald.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Hoever staat het met de aanpassing van het Riobesluit over het subsidiepercentage van de gemeentelijke rioleringen ?

Minister Vera Dua : De essentie van de vraag is hoe we met de prioritaire rioleringen omgaan. Het is nu niet duidelijk wat een prioritaire riolering is en wat niet. De prioritaire rioleringen maken de verbinding tussen bestaande betekenisvolle lozingspunten, eindpunten van in oppervlaktewater lozende rioolstrengen, en bestaande of geprogrammeerde collectoren. Deze lozingspunten zijn niet noodzakelijk de verzamelpunten van de rioolbekkens. Dergelijke verbindingsrioleringen zijn te beschouwen als prioritaire rioleringen.

Volgens deze definitie is het niet mogelijk om duidelijk de scheidingslijn te bepalen tussen enerzijds de gewestelijke opdracht, de aanleg van collectoren en prioritaire rioleringen, en anderzijds de opdracht van de gemeenten. Om te bepalen of het om een prioritaire riolering gaat, gebruikt men elf criteria. Er wordt nagegaan of er een relevant lozingspunt kan worden op aangesloten, waarbij men 100 inwonersequivalenten als referentie hanteert, en of de inzamelkost per inwonersequivalent lager ligt

dan 50.000 frank. De ligging van de leiding, de aard van het project, het gemeente-, gewest- of landsgrensoverschrijdend karakter, het ecologisch belang, de kostprijs met een benedengrens van 5 miljoen frank, een aaneengesloten geheel van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur, de bergingsfunctie, de toestand van de aan te sluiten rioleringen en de aansluiting van afvalwaters afkomstig van KMO's zijn meebepalend. Om te bepalen wat een prioritaire riolering is, maakt men dus een totale studie. Ik kan me voorstellen dat alle gemeenten hopen dat het stuk dat ze willen realiseren tot die lijst behoort.

Het aandeel van de overheid in de kosten is van 30 percent naar 50 percent en naar 75 percent bij gescheiden riolering gestegen. Voor het Riobesluit hebben we een decretale basis nodig. We hadden dat in het programmadecreet gestopt. De voorzitter van het Vlaams Parlement heeft het eruit gehaald. Ondertussen heeft de regering dit definitief goedgekeurd. Het zal worden opgestuurd naar het parlement. Begin september kan de discussie over de decreetwijziging beginnen zodat we in oktober het besluit aan de regering kunnen voorleggen. Daarin wordt een subsidie van 100 percent vastgelegd voor de zogenoemde 2DWA-riolen, de zeer kleine volledig gescheiden leidingen voor riolering. Waar we het geld vandaan zullen halen, hangt af van de investeringsruimte die ik in de begrotingsdebatten ter beschikking zal krijgen. Het is een zeer grote uitdaging om dat te realiseren. Als we dit doen, laten we er dan voor zorgen dat de rioleringen goed zijn.

Aquafin is op dit moment bezig met het uitwerken van de nieuwe zonering. Dat is al vergevorderd. Naar aanleiding van de bespreking van de resolutie zouden we de eerste resultaten van die zonering kunnen evalueren. Het is niet de gemeente die dit vaststelt, het geldt wel als aanbeveling voor de gemeente. We moeten nog bepalen hoe dwingend dit zal zijn.

De heer Patrick Lachaert : In de praktijk wordt dit aan de gemeente voorgesteld en wordt er in samspraak met de gemeente een eindversie opge maakt.

Minister Vera Dua : Het overleg loopt nog. Er werden reeds computermodellen uitgewerkt. Aquafin zelf voert een vrij behoorlijk aantal hydronautstudies uit en heeft hiervoor 150 miljoen frank per jaar voorbehouden. Telkens Aquafin in een deelgebied komt, wordt aan de gemeente aangeboden om eventueel uit te breiden tot zones binnen de gemeente. De gemeenten kunnen dus instappen in de

Dua

projecten. Er wordt dikwijls vertrokken van TRP's of totale rioleringsprogramma's, maar deze zijn niet meer bruikbaar.

In het nieuwe milieuconvenant is een cluster voor water opgenomen. Het is de bedoeling dat de gemeente een echt waterplan opmaakt, de toestand van de rioleringen nakijkt en een hydronautstudie laat uitvoeren. Op die manier wordt voorkomen dat zomaar, bijvoorbeeld naar aanleiding van werken aan wegen, rioleringen worden aangelegd. De gemeenten moeten een duurzaam lokaal waterplan opstellen. In het decreet over het integraal waterbeleid krijgen de gemeenten ook de mogelijkheid om samen te werken voor het opstellen van een waterbeheersplan. Die planmatige aanpak wordt op de verschillende niveaus doorgevoerd. De basisbouwsteen blijft evenwel de gemeente.

Het laatste punt betreft het criterium van 100 inwonersequivalenten. Het zou kortzichtig zijn om enkel dit criterium te gebruiken. We pleiten voor de algemene aanpak. Ik heb een uitgebreid onderhoud met Aquafin gepland. Een van de agenda-punten is na te gaan hoe de investeringen ook effectief op korte termijn een verbetering van de kwaliteit van het water met zich meebrengen. Wij willen het geld besteden aan investeringen die een kwaliteitsverbetering opleveren. Ook Aquafin wordt gestimuleerd om meer resultaatgericht te werken.

De heer Patrick Lachaert : Ik verwijs naar de resolutie. Iedere gemeente moet voor 2003 een gedetailleerde hydronautstudie laten uitvoeren. Dit is nodig, maar om te vermijden dat de VVSG en de CVP protesteren, moeten we als gewest voldoende incentives geven om dit daadwerkelijk uit te voeren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Denys tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de wetgeving in verband met jachtvogels

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Denys tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de wetgeving in verband met jachtvogels.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, begin juli is de vogelperiode in het Vlaams Parlement. Er wordt dan meestal over een vogelsoort gesproken die met een Vlaamse hobby te maken heeft. Het gaat ditmaal niet over vinken, maar over de jacht- en siervogels.

De federatie Aveornis heeft me hierover gecontacteerd. Het is een vereniging die internationale erkenning geniet en internationaal is geaffilieerd. Voor de tentoonstelling van gekweekte siervogels zijn zij afhankelijk van twee reglementeringen die op bepaalde punten met elkaar in tegenstrijd zijn. Het gaat om het koninklijk besluit uit 1981 die de bescherming van de vogels regelt en de reglementering die voortvloeit uit het Jachtdecreet van 1991.

De tegenstrijdigheid heeft vooral betrekking op het vervoer van de vogels. De vogels worden voor tentoonstellingen gebruikt. In het Jachtdecreet staat geschreven dat dit alleen maar kan tijdens de periode dat de jacht is toegestaan. Het jachtwild dat voor de tentoonstellingen wordt gebruikt mag alleen maar worden getransporteerd tijdens de jachtperiode. Er wordt dus een strengere reglementering gehanteerd dan die voor de bescherming van vogels. Kunt u geen regeling treffen waardoor het vervoer het hele jaar door mogelijk is, zodat de mensen hun hobby normaal kunnen uitoefenen ?

Er zijn ook problemen met het ringen van de vogels. Ik zal hier niet dieper op ingaan omdat dit vandaag een federale materie is. Het hoort bij de bescherming van vogels. Wordt deze materie met de staatsvorming niet mee naar landbouw overgeheveld ? Indien dit niet het geval is, vraag ik u de federale minister van Landbouw hierover aan te spreken.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Het vervoer van gekweekte vogels die als wild worden gerangschikt, is alleen mogelijk in de jachtperiode. Deze regels zijn strenger dan die voor het vervoer van gekweekte vogels die tot de beschermde vogelsoorten behoren. Deze laatste vallen onder de regeling van het koninklijk besluit van 1981. De situatie is inderdaad niet logisch. We hebben reeds verschillende brieven van verenigingen gekregen. Men vraagt om een wijziging van de reglementering zodat gekweekte vogels het hele jaar door naar tentoonstellingen kunnen worden vervoerd.

Dua

We zijn bereid dit te regelen door middel van een besluit van de Vlaamse regering, in uitvoering van artikel 28 van het Jachtdecreet. Dit besluit moet het mogelijk maken dat gekweekte wildvogels ook tijdens het verboden jachtseizoen voor recreatieve doelstellingen worden vervoerd onder dezelfde voorwaarden als de gekweekte vogels van beschermde soorten. De gekweekte vogels moeten met een aangepaste gesloten voeding worden geïnged.

Normaal gesproken staat in het najaar van 2001 een wijziging van het uitvoeringsbesluit op de agenda van de regering en wordt dit punt behandeld. Als er toch problemen zouden ontstaan, moeten we de materie opsplitsen. Het is eenvoudig op te lossen. Ik wil ervoor instaan dat dit punt zeker wordt geregeld. De bescherming van vogels blijft naar mijn mening een federale materie. Er is discussie over geweest. Ook het dierenwelzijn blijft tot de federale bevoegdheden behoren. Voor de economische gevolgen van bepaalde maatregelen inzake dierenbescherming is het bindend advies van de Gewesten noodzakelijk.

Als bijvoorbeeld om een of andere reden de kweekmethode voor foie gras wordt gewijzigd, kan de heer Happart, minister van Landbouw in het Waalse Gewest, eventueel neen zeggen. De bescherming van vogels valt niet onder dierenwelzijn, maar wel onder de internationale soortenbescherming. Er zijn verschillende problemen met de ringen. Misbruiken zijn altijd mogelijk. Misschien vormt dit de aanleiding om het probleem nogmaals ter discussie te stellen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Het antwoord van de minister is hoopgevend. Het gaat wel om hetzelfde antwoord dat die vereniging ook in juli 2000 heeft ontvangen. Eigenlijk hebt u toen hetzelfde gezegd. *(Opmerking van minister Vera Dua)*

Ik heb geen datum vernomen. De minister heeft gezegd dat ze dat in een algemeen besluit zal opnemen.

Minister Vera Dua : Ik voeg daaraan toe dat dit in het najaar van 2001 zal gebeuren. Verder wil ik benadrukken dat ik geen uit- of afstel wil door de zaak in een algemene regeling op te nemen. Als zou blijken dat dit gevaar bestaat, dan wil ik het probleem afzonderlijk onderzoeken en er een

aparte oplossing aan geven. Ik verbind me daar toe.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de besteding van de beschikbare kredieten voor bodemsanering

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de besteding van de beschikbare kredieten voor bodemsanering.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, bodemsanering is een prioritair aandachtspunt. Dat is in de eerste plaats een zaak van de volksgezondheid. In concreto gaat het vooral om de sanering van industriegronden. Het gaat dus over de brown-sites en de greenfields. Daarnaast wordt verwezen in het regeerakkoord, in de beleidsnota Leefmilieu 1999-2004 en in de laatste aanvulling van het structuurplan Ruimtelijke Ordening van minister Van Mechelen.

Die beleidsoptie vereist een bijzondere financiële inspanning. Het is daarom een merkwaardige vaststelling dat de in het verleden beschikbare kredieten voor bodemsanering niet helemaal werden opgebruikt en de niet-opgebruikte kredieten niet werden overgedragen. De kredieten werden slechts in beperkte mate gebruikt voor het doel waarvoor ze waren bestemd. Het geld dat ter beschikking stond om de eerste noden te lenigen, werd onvoldoende gebruikt. Ik verwijs daarvoor onder meer naar het verslag van het Rekenhof over de ontwikkelingen in de begrotingen en de rekeningen van het MINA-fonds van 1995 tot vandaag, en naar de opmerkingen van het Rekenhof over het inkomsten- en uitgavenpatroon van dit fonds. Ook de bespreking van dit dossier in deze commissie is daarvan een voorbeeld.

Sommige kwatongen beweren dat de inertie van de OVAM aan de basis van het probleem ligt. Anderen beweren dan weer dat mankementen aan de ingediende projecten de reden zijn. Ik laat dat in het midden. Ik stel enkel vast dat de beschikbare

Bogaert

kredieten, ten belope van 2 miljard frank, niet worden aangewend.

In de commissie voor Economische Aangelegenheden was sprake van een shortlist van zeven of acht brownsites die dringend moeten worden gesaneerd. Volgens minister Van Mechelen zullen in het voorjaar van 2002 de middelen om dat te realiseren beschikbaar zijn in de vorm van een amortisatiefonds voor de sanering van brownsites. De relatie tussen dat amortisatiefonds, het MINA-fonds en de OVAM is onduidelijk.

Is het juist dat de beschikbare kredieten voor bodemsanering niet volledig worden gebruikt? Zo ja, wat zijn de oorzaken? Welke instrumenten zal men in de toekomst aanwenden om bodemsaneringsprojecten te financieren en te realiseren? Op welke manier zal men die op elkaar afstemmen?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, het gaat hier om een diepgaande discussie over de bodemsanering. Daar zouden we eigenlijk uren over kunnen discussiëren. Deze aangelegenheid overstijgt volgens mij dus toch echt wel de procedure van een vraag om uitleg.

De voorzitter : Mijnheer Denys, men kan deze vraag om uitleg inderdaad beschouwen als een aanzet tot een verdere discussie. Na het zomerreces moeten we echt wel een fundamenteel debat voeren over al die zaken. We zullen per thema een agenda vastleggen. Trouwens, de vragen om uitleg en de interpellaties zullen we in het volgende zittingsjaar waarschijnlijk op maandag- of dinsdagnamiddag kunnen plaatsen. Zo komt de donderdagvoormiddag vrij voor themadebatten en voor voorstellen en ontwerpen van decreet. Dat zal dus geregeld worden in het organisatieschema vanaf september.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de minister, de kern van mijn vraag is waarom de huidige beschikbare middelen in de begroting niet worden aangewend.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Bogaert, de kredieten die beschikbaar zijn volgens artikel 3.16 van het Mina-fonds, worden zowel gebruikt voor

ambtshalve bodemsaneringen als voor ambtshalve verwijderingen van afvalstoffen. Het probleem zit vooral bij de ambtshalve bodemsaneringen. Dikwijls heeft men de kredieten proberen op te gebruiken door die ambtshalve verwijderingen door te voeren. Dat is uiteraard ook een vorm van 'opkuis'. In die zin is dat dus niet echt een probleem.

In 1999 was er in de begroting een bedrag ingeschreven van 394 miljoen frank. Daarvan werd 390 miljoen frank uitgevoerd. Ik moet daar wel bij vermelden dat ikzelf de beslissing heb genomen om een kredietherschikking door te voeren. Ik wou immers niet in een situatie terecht komen waarbij we op het einde van het jaar met een overschot aan kredieten zaten. Het was dus misschien wel een zeer laag getal, maar het is zo goed als volledig opgebruikt.

Voor 2000 hebben we dan 931 miljoen frank op de begroting gezet. Daarvan is 713 miljoen frank opgebruikt. Dat is inderdaad iets te weinig, maar toch nog altijd een hoger percentage dan de voorgaande jaren. Momenteel is er 1,2 miljard frank beschikbaar voor dit artikel. Men verzekert me dat men daar minstens 1 miljard frank van zal opgebruiken. Zelf kan ik u zeggen dat ik daar elke maand met de OVAM over vergader. Dat bedrag van 1 miljard frank zal dus zeker bereikt worden.

Om dat te bereiken, moeten we wel een aantal extra inspanningen leveren. Er zijn dan ook een aantal problemen of een aantal zaken waar men goed op moet letten. Het is zo dat veel van de ambtshalve saneringen later juridisch opnieuw worden verhaald op de uiteindelijke vervuiler. Men wil dit uiteraard juridisch zo goed mogelijk doen. Dat is immers de enige goede instelling om oneindige procedureslagen te vermijden. Het betekent echter wel dat het allemaal vrij lang duurt. Men moet ook de wetgeving op de overheidsopdrachten toepassen. Men moet allerlei procedures volgen. Het uiteindelijke resultaat daarvan is dus een zeer trage evolutie. Ik aanvaard de redenen waarom het zo traag gaat, maar ik leg me niet neer bij die traagheid. We moeten daar een oplossing voor zoeken, en ik ben ervan overtuigd dat we die ook daadwerkelijk zullen vinden.

Momenteel is er een stuurgroep actief op het vlak van de brownfields. De verschillende administraties zijn daarmee bezig. We zoeken mogelijkheden om samen met de privé-sector activiteiten inzake sanering te ontwikkelen. Er is ook een strategisch project voor de alternatieve financiering van de bodemsanering. Men wil via dat project het systeem

Dua

van de fondsen uitbreiden zodat men naar een groepsgewijze sanering kan gaan.

Daarnaast willen we ook via proefprojecten op het terrein meer saneringen realiseren. De initiatiefnemers van het onlangs goedgekeurde decreet realiseren zich misschien niet hoezeer ze mij daarbij behulpzaam zijn. Door de mogelijkheid om bepaalde sites te erkennen als site voor bodemsanering, kunnen we nu inderdaad een aantal saneringen op gang brengen terwijl we vroeger geconfronteerd werden met allerlei bezwaren. Dat kan dan gaan om percelen in woongebieden, waar verschillende burgers bij betrokken zijn. We kunnen nu echter ook sites van algemeen belang door de Vlaamse regering laten goedkeuren, waarbij we ofwel in een PPS-constructie ofwel in een constructie met de lokale besturen saneringen kunnen uitvoeren.

Een eerste proefproject dat al zal worden vastgelegd in de begroting 2001, is het Floridiennestort in Gent. Ook in Oostende en Vilvoorde zullen er dergelijke projecten worden uitgevoerd. Het gaat dan om saneringsprojecten die onbetaalbaar zijn voor de lokale besturen. Nu kunnen we die laten bepalen als site van algemeen belang, zodat het Vlaams Gewest en de lokale overheden gezamenlijk de middelen vrijmaken om die sanering uit te voeren. Er zijn een tiental proefprojecten die we op die manier willen laten opstarten. Voor de komende begroting vragen we zelfs meer middelen om die saneringen uit te voeren.

Ik wil ook nog als overweging meegeven dat we zeker de privé-saneringen niet uit het oog mogen verliezen. De OVAM heeft deels als taak om zelf ambtshalve op te treden, maar ze heeft vooral ook als taak om het bodemsaneringsdecreet op het terrein te laten toepassen. In de praktijk werkt dat zeer goed. Ik wil gerust de cijfergegevens ter be-

schikking stellen. Er is in Vlaanderen een grote saneringsgolf ten gevolge van het saneringsdecreet. Het is dus zeker niet alleen de overheid die inspanningen levert.

Uiteraard zijn er voor dat alles heel wat middelen nodig. We zullen eventueel een personeelsprobleem moeten oplossen. We hebben echter al bijkomende mensen ter beschikking gesteld om vaart te zetten achter de bodemsanering. Mijnheer Bogaert, ik denk dat de toekomst er beter uitziet. Men wordt dikwijls met juridische problemen geconfronteerd.

De heer André-Emiel Bogaert : Als ik het goed begrijp, zijn de middelen opgetrokken en komen ze in een pot met afvalstoffen en bodemsanering. Als men het project uitvoert, moet men recupereren op de vervuiler.

Minister Vera Dua : Er zijn twee scenario's, ofwel gaat het over onschuldige eigenaars en dan moet de overheid saneren, ofwel gaat het over niet-onschuldige eigenaars die niet saneren en dan start de overheid een procedure van ambtshalve sanering. Door de versoepeling van de mogelijkheden ten aanzien van onschuldige eigenaars zullen we veel projecten kunnen initiëren. Dan kan een juridische procedure worden gestart om de terugbetaling te krijgen.

De heer André-Emiel Bogaert : Men probeert eerst met PPS om een sanering te regelen. Zoniet saneert de overheid. Dan moeten er bijkomende middelen in de begroting 2002 worden ingeschreven. Ik ben daarvan zeker voorstander.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.30 uur.*
